

WESTERN ROMAN

LASO

cijena 30 d broj 565

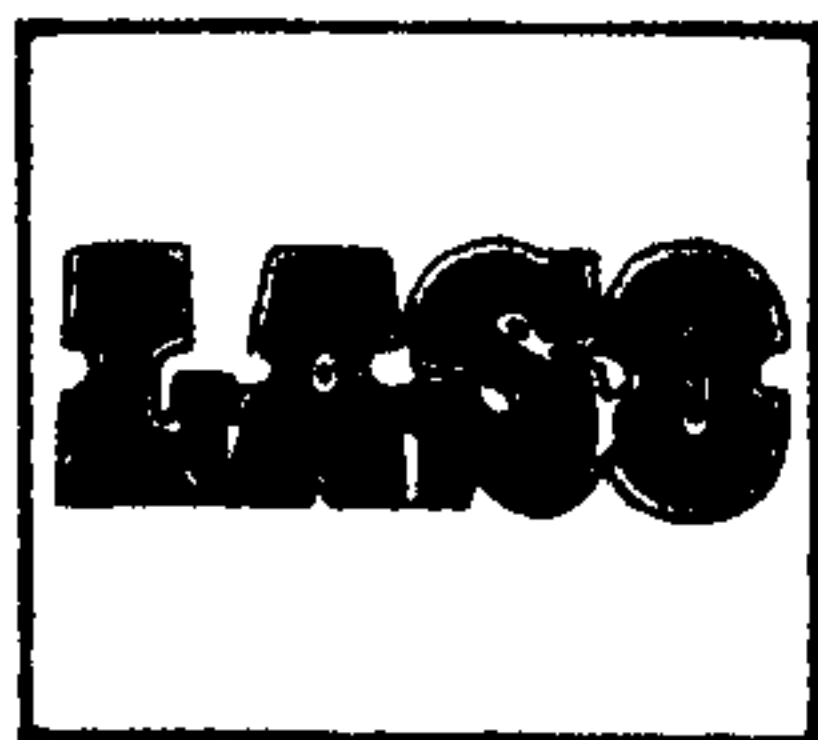
LOV NA ZLATO

G.F. Unger

LOV NA ZLATO

LASO 585

G.F. UNGER: LOV NA ZLATO

Naslov originala: GOLDJAGD

Recenzija: Mladen Stary

**Copyright: Bastei-Verlag, Bergisch Gladbach,
posredstvom Geisenheyner & Crone, Stuttgart**

Prijevod: Durda Kewitz

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

Predsjedavajući Savjeta Redakcije »Romani i stripovi«:
prof. dr Adolf Dragičević

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa udredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n.solo. – OOUR Novinska rotacija nsub.o., i OOUR TM nsub.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1404 d, a za 6 mjeseci 702 d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka Zagreb, s oznakom »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00

Uplata na devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 15.000 d, c/b stranica 10.000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 585 izlazi 10. 8. 1984.

Kad je u Montani nađeno zlato i počeo veliki lov na zlato, došli su svi, svi koji su vjerovali u svoju sreću. Došli su dobri i loši, jaki i slabi, milosrdni i nemilosrdni. I svi su htjeli samo jedno: zlato!

Postojala su tri puta u zlatnu zemlju. Čovjek je mogao od Fort Laramieja Bozemanovim putom gore kroz zemlju Indijana. Ili se dolazilo od zapadne obale uzvodno Kolumbijom i preko Bitterroot Mountainsa u područje nalazišta. Treći put je vodio od Saint Louisa ili Kansas Cityja gore uz Missouri do velikih slapova, ispod kojih je nastao Fort Benton. Od Fort Bentona moralo se poštanskom kočijom ili unajmljenim konjima prema unutrašnjosti. Područja nalazišta zlata ležala su u Last Chance Gulchu, u Gallatin Valleyju i u klancima i uvalama Crazy Mountainsa. Iz primitivnih kampova kopača zlata nastajali su divlji gradovi.

U početku nije bilo nikakvog zakona. Samo su se poneki sudovi kopača zlata povremeno sastajali. Kad su poslije izabrali šerifa, i on se prihvatio

nekih zadataka, banditi i oti- mači zlata postojali su još drskiji, sve dok se nije ispostavilo da je sâm šerif – zvao se Plummer – bio vođa bandita. Osnovali su se tada vigilante, odbori koji su odlučno poduzeli krajnje mjere i osim nekih krivaca sudili i nedužnima. Priča koja slijedi odigrava se u ono divlje doba. Iz svih ondašnjih bilježaka može se zaključiti da se zaisata sve na sličan način odigralo.

G. F. U.

I

Kad se na vidiku parobroda na lopate Earnigirl pojavio Citadel Rock, skupili su se putnici na prednjem dijelu broda u zbijenu skupinu, i žličasti pramac malog parobroda utonuo je pod teretom više od dva pedlja dublje u vodu. Kotač s lopatama na krmu broda podigao se za ona dva pedlja i nije nailazio gotovo ni na kakav otpor da bi mogao tjerati brod protiv jake struje. Teče zacijelo oko trideset kilometara na sat. Rijeka Missouri, koju jednostavno nazivaju Big Muddy jer

je većinom muljevita, kod onog je stjenovitog brijega široka samo osamdeset metara. Do velikih slapova je odavde još oko trista i pedeset kilometara, do Fort Bentona oko stotinu dvadeset. Brod je nošen strujom niz vodu, ne ide, dakle, više naprijed. I zbog toga kapetan urla s mosta ljutito na prednji dio broda:

– Hoiiii, maknite se, vi, prokleti glupaci! Brzo, svi natrag na stražnji dio broda! Zar hoćete da nas struja baci na hridine? Naprijed, požurite! Prokletstvo, kao da ste stado ovaca bez pameti!

Pošto je to povikao, on pozvoni na zvono za kotlovnicu male Earnigirl. Tim je signalom tjerao oba ložača da još više upru sile. Pedesetak putnika napokon shvaća opasnost. Počinju trčati desno i lijevo natpalubljem. Prekasno! Earnigirl je izgubila brzinu, jer kotač na krmu nije naišao na otpor vode. Parni pritisak pada prebrzo, a mali se brod bori protiv moćne struje. Nema više ni smjera ni snage kojom bi svladao struju. Pošto su putnici jače opteretili stražnji dio broda, kotač je ponovo dublje uronio, nailazeći na veći otpor. Prekasno. Struja nosi mali parobrod bez milosti. Čuje se kapetanovo divlje urlanje, psovanje i proklinjanje. On više ne može izvući brod iz opasnog vrtloga. I u sljedećem trenutku već škripi. Tada je Earnigirl zapela, kotač se lomi na stijenama što strše iz vode, struja baca brodić na sve strane, zahvaća ga po širini i baca ga o hridine koje prepre-

čuju divlju rijeku. Gotovo je s Earnigirl.

Ona je sad jedan od tuceta brodova čije olupine posvuda na gornjem toku Big Muddy ukrašavaju opasna mjesta i dijelom su čak zapreke brodovima. Teret će se moći spasiti ako struja ne raznese brod. Ovo je moguće, jer su parobrodi koji voze gornjim Missourijem lagano građeni i ne smiju imati veliki gaz. Da, moglo bi se dogoditi da je struja uskoro raznese.

Ali tada se zbilo još nešto.

Jedan od dva kotla raspao se uz silan prasak. Odjekuje eksplozija i srećom po većinu putnika, sav eksplozivni pritisak ide nagore, jer kotao ne puca kao mjhurić od sapunice već njegovo »zvono« ili »kupola« leti uvis stvarajući time slobodan put prevelikom pritisku. Nekoliko putnika ipak leti preko palube. Drugi skaču dobrovoljno u vodu podivljale rijeke. Vrela para i ključala voda pište na sve strane. Gorući komadi drveta lete naokolo. Dim, para, vruća voda iz kotla – sve to stvara paniku.

Za mnoge je putnike ovdje završio put u zlatnu zemlju. Bio je izgubljen vrijedan teret, koji bi u zlatnoj zemlji donio silnu zaradu, muškarca je vrijednost nekoliko puta premašivala vrijednost samog broda.

* * *

Dva kilometra dalje niz rijeku, u uvali gdje se voda okreće i zastaje, plazilo je nekoliko brodolomaca na obalu. Petoro ljudi, četiri muškarca i jedna žena, toliko onemoćali

da su puzali na koljenima i rukama. Vrtlozi muljevite rijeke prijetili su da ih povuku u svoje duboke rupe, tamo odatle nema povratka. Neki su se od putnika i utopili nakon skoka s palube. Druge je voda odnijela dalje niz rijeku ili su se zadnjim snagama izvukli negdje na obalu.

Petero ovih činilo je skupinu koju je sastavila sudbina. Dosad su se znali samo iz viđenja palubi, gotovo da i nisu međusobno razgovarali u toku putovanja. A sad su čučali zajedno u ovo kasno poslijepodne na obali – mokri i izmučeni. Promatrali su se, a i žena je to činila iskusnim i kritičkim pogledima, koji su jasno govorili da je navikla muškarce gledati ravno u oči, kao što to čini žena koja se već odavno morala potvrdjivati među muškarcima. Iako joj mokra kosa sad nije bila ukras, nije bilo teško zaključiti da pripada lijepim, rasnim i poželjnim ženama, onoj vrsti iz koje osim ljepote zrači još mnogo toga. Ona je mlada, nije starija od dvadeset pet. Ali ona je očito žena koja poznaje život. To je svima njima odmah bilo jasno, pa joj je jedan rekao:

– Hej, sestro, vi ste hrabra djevojka. Zayrijedili ste poštovanje.

Ona se slabašno smiješila. Haljina joj se lijepila za tijelo. Vidjelo se da je bez »oklopa«, da nema na sebi steznik ili nešto slično što obično pomaže ženama da pokažu dobru figuru. Ne, njoj tako nešto nije bilo potrebno. Oči su joj bile blistavoplave. Njena je kosa

zacijelo bila crna, čak i onda kad je opere od muljave vode Big Muddyja.

Jedan od ostale trojice muškaraca, već nešto postariji čovjek s lavljom grivom, rekao je grleno:

– Da, poštovanje. Vi biste bili prava žena za jednog od moja dva dječaka. To bi dalo raskošno potomstvo. Tada bih jednog dana bio ponosan na svoju unučad. Žene vaše vrste, koje se znaju boriti, potrebne su ovoj zemlji. Vidite, ovo su moji sinovi. Onaj tamo je Jimmy, a ovaj ovdje je Harvey. Ja sam Lewis Slaughter. kako vas smijemo oslovljavati?

– Ja sam Stella Mallone – odgovorila je ona jednostavno i pogledala čovjeka koji joj se prvi obratio i nazvao je sestrom, što nije bilo rodbinski smišljeno.

Ovaj čovjek se osmjevivao blještavo i drsko. Na prvi pogled je djelovao mlađi nego što je zapravo bio. Pripadao je onim drskim dječaćkim tipovima za koje je život značio igru na sreću, punu uzbuđenja i vratolomija. Čak i kad su gubili, ovi su tipovi ostavljali dojam pobjednika.

– Ja sam John Ferguson – osmjevivao se. – U mene se zaljubljuju sve žene između šesnaest i šezdeset. Slaughter, vaša dva sina nemaju više nikakva izgleda. Ova dama će se zaljubiti u mene u roku od sljedećih nekoliko sati.

Ona se tiho smijala, jer njezova mimika nije dopuštala riječima da zvuče ozbiljno. Sve je mnogo više nalikovalo na šaljivi kompliment.

Ali trojica Slaughtera nisu razumjela nikakvu šalu. Iako su inače na prvi pogled djelovali vrlo različito, i čovjek ih baš ne bi držao za oca i sinove, bili su sad vrlo slični. Sva trojica smiješila su se na potpuno isti način, pokazujući zube. Ali prije nego što je ijedan od njih stigao nešto reći, opazili su da prema njima dolazi još jedan čovjek. I on je bio moker i dopuzao je iz rijeke.

Ona se sjeti da ga je vidjela na palubi. Bio je suhonjav i visok, gibak kao Indijanac i nosio je kaubojske čizme. Iako je unatoč suhonjavosti očito bio čvrst i težak, došao je živahno, premda je nosio čizme, ne kao jahač koji ne ide ni koraka pješice. Ovaj čovjek je od prvog trena za njih bio zagonetka. Nisu znali kuda da ga svrstaju, jedno im je svima bilo jasno: ovamo dolazi tvrd momak. Stigavši do njih, on je zastao i kimnuo.

— Dakle — rekao je — do Fort Bentona je i preko kopna više od sto šezdeset kilometara. Moglo bi se odavde i izravno ići prema jugu. Jednom bismo tada došli na kolni put od Fort Bentona prema Last Chance Cityju.

Zurili su u njega i Slaughtervima očito nije bio po volji, sudeći po njihovim ozlojeđenim licima. Lewis Slaughter je zarežao:

— No dobro, gospodine. Još nešto?

Visoki stranac se nasmiješio. Pokazivao je prema kopnu, prema unutrašnjosti.

— Tamo gdje sam izišao iz vode — rekao je — našao sam

svježe tragove konja. Bilo je više od tuceta jahača. Našao sam tragove mokasina i čizama. Što mislite, kakvi su to ljudi?

Svi su se zamislili. Tada je progovorio plavi i na svoj drzak način ljepušvasti John Ferguson:

— Moj prijatelju, mi smo stranci u ovoj zemlji. Ali moj razum mi govori da jedna skupina ljudi koji se sastoji od bijelih i crvenih sigurno ne sluti na dobro. Sigurno su to otpadnici dviju rasa. Ili se možda varam?

Sad je kimnuo suhonjavi stranac, čije ime još nisu saznali, jer se na brodu nitko nije zanimao za imena suputnika.

— Sve je vrlo jednostavno — rekao je. — Ako ne želimo ići pješice uzvodno do Fort Bentona ili južno do Last Chance Cityja, moramo imati konje. Ako ih moramo uzeti bandi bijelih ili crvenih otpadnika, to neće ići bez borbe. Možda bih sebi mogao ukrasti konja. Ali ja ne poznajem dovoljno ovu zemlju. Momci bi me stigli. Vjerojatno bismo ih morali pobiti. Nakon ovih riječi on je zašutio, sjeo na kamen, izuo čizme i izlio vodu iz njih. Dugi je nož pao iz sare.

— Apaški nož, zar ne ? — upitao je John Ferguson.

— Da — kimnuo je stranac. Tada je ponovo obuo svoje čizme, a u jednoj je nestao i nož. Iz hlača je izvukao kolt i kritički promatrao oružje.

— Ovo sigurno neće opaliti — rekao je. — Što je s vašim pucaljicama? Ima li netko suhog baruta u kutiji i pouzdane kapsle?

Tek sad su se svi prisjetili da imaju i oružje. John Ferguson je izvadio Derringer, dvocijevno kratko oružje s dvostrukim obaračem, tipično džepno oružje kockara i žena.

Ali i Stella Mallone je izvadila pištolj iz skrivenog džepa svoje haljine. Možda je čak nosila oružje i u podvezici. Muškarci su buljili u nju kao da tek sad shvaćaju kakva je to uzbudljiva žena.

Ali Slaughterovi su na svjetlo dana izvukli teške koltove kalibra 44, kakve upotrebljavaju teksaški rendžeri. Ti su revolveri odlučili teksaškomeksičkim rat. Slaughterovi su posjedovali poboljšane modele toga već legendarnog oružja. Izvadili su kutije, u kojima se u različitim komorama nalazilo sve što je potrebno za punjenje bubnjeva tih revolvera.

Lewis Slaughter je suho rekao:

— Točno, ako ne želimo pješčiti, gladovati i smrzavati se, moramo imati konje. Ne vjerujem da će nam ih ta banda dobrovoljno ustupiti. — Pogledao je Stellu Mallone. — Ne izgledate kao da vas je strah. Dakle, trebalo bi da krenemo na put prije nego što se počnemo smrzavati. Čovječe, kako se vi zovete? Mislim, kako vas možemo oslovljavati?

— Ja sam Hacketter, Vance Hacketter — odgovorio je došljak. — Prije nego što krenemo, htio bih napuniti svoj kolt. Izgubio sam kutije s municijom i barutom u rijeci. I moja dva rezervna bubnja su ostala u džepu kaputa na palubi broda. Tko će mi od vas nešto dati?

Ispružio je ruku. Slaughterovi su oklijevali. Tada mu je Lewis Slaughter dobacio kutiju s municijom i pri tom progundao:

— Nadajmo se da znate i pucati toliko dobro koliko ste pametni.

— Njegov kolt nema obarača, — promrmljao je kosooki Harvey Slaughter. — Ako mene pitaš, mislim da je taj gospodin teksaški revolveraš, koji je morao na sjever jer mu je na jugu postalo prevruće. Zar ne, Hacketter, da imam pravo?

Posljednje riječi bile su upućene Teksasaninu. Da, u njegovu dijalektu su prepoznali čovjeka s juga. Ali Hacketter se nasmiješio i nije ništa odgovorio. Napunio je svoj kolt. Činio je to vrlo pažljivo i gotovo s ljubavlju.

Poslijepodne je sad prelazilo u sumrak. Sunca je nestalo i brodolomci su drhtali u svojoj još mokroj odjeći. Svi su znali da su noći u ovo doba godine vrlo hladne. Bilo je indijansko ljeto.* Danju još grije sunce, ali noću je hladno. I uskoro će vrijeme postati lošije. Tada će šareno lišće pasti s drveća i nastupit će zima.

Da, bili su im potrebni konji, oprema, hrana. Moglo bi se dogoditi da to idućih dana postane životno pitanje. Sudbina je od njih učinila malu zajednicu. Svi ostali putnici i članovi posade broda ne zanimaju ih više. Oni imaju dovoljno posla sami sa sobom. U

*Indijansko ljeto — kod nas se to zove bablje ljeto (op. ur.)

ovoj zemlji je svaki čovjek svoj najbolji čuvar. Rijeka zaudara oštro, oštrije nego inače. A s kopna dopiru mirisi borovih šuma kao balzam. I negdje tamo na jugu ima zlata, lov na to zlato u toku je na različite načine. Zbog toga su ovdje. I neće se dati zaustaviti tako lako.

Pošli su. Vance Hacketter je vodio. On se kretao lako i tiho kao sjena, činilo se da u sve gušćoj tami može vidjeti kao sova. I svi su mislili na apaški nož u sari njegove čizme. Možda ga je uzeo nekom apaškom ratniku u borbi. Kakav je to čovjek? Ali kakvi su ljudi ostali? U svakom slučaju, odmah su odlučili riskirati, što bi nekima od njih moglo donijeti i smrt. Možda čak i ženi. Ali i to ulazi u lov na zlato. Najprije treba preživjeti, a onda...

II

Pošto je noć postala pretamna, morali su zastati. Ali tada su zablistali mjesec i zvijezde. Postalo je svijetlo i sve oko njih je bacalo sjene. Miris balzama borovih šuma jači je sad od vonja rijeke.

Vance Hacketter je opet mogao pratiti tragove. Pješačili su do ponoći kroz nepoznatu zemlju. Ponekad su muškarci gorko psovali. I samo je jednom Lewis Slaughter postavio pitanje:

— Što ako jašu cijelu noć i zaustave se tek pred jutro?

Kao odgovor na to Hacketter je iznenada zastao. Svi su se pritajili. Tada su ugledali vatru

i osjetili lagani miris dima u zraku.

— To su oni — mrmljao je Hacketter. — Bili su nepunih pola sata prije brodske nesreće na rijeci. Ostanite ovdje. Ja ću pogledati te momke. Možda su to poštene ljudi.

— Ako te uhvate, čovječe? — upitao je grubo Harvey Slaughter.

— Neće me uhvatiti — promrmljao je Hacketter mirno. — Mene nisu uhvatili ni Apaši na jugu. Dakle, čekajte ovdje!

— Gospodine Hacketter — rekao je Lewis Slaughter gotovo bezglasno, ali ipak razumljivo. — Meni se ne sviđa što vi jednostavo odlučujete o svima nama i naređujete što nam je činiti. Morate znati da smo mi Slaughterovi uvijek bili apsolutni individualisti. Ako nam i ovdje nešto zakuhate, i mi zbog toga izgubimo, pljuvat ćemo s onog svijeta na vas. Razumijete li?

— Potpuno — odgovorio je Vance Hacketter i nestao.

Osluškiivali su pritajeno, suzdržana daha. Najprije se nije čulo ništa. Tek nakon nekog vremena razabralo se tiho rzanje konja. Kroz četinar su vidjeli nešto dublje u udolini sjaj vatre. Logor je zacijelo bio udaljen više od pola kilometra. Trajalo je prilično dugo dok je Hacketter nije stigao do vatre. Vrijeme između dva otkucaja srca, činilo im se vječno.

— Ako ga šćepaju... — počeo je Harvey Slaughter.

— Neće njega - ženin glas je bio tih, ali samouvjeren. — Ne njega, gospodo, neće njega!

— A zašto ne? — zamrmljao je Lewis Slaughter. — Zato što je on nešto posebno? Zato? Oho, ni mi nismo šupljoglavci. Oba moja sina mogu se s njima mjeriti u svakoj situaciji. Zašto, dakle...

— Jer je on osobit muškarac — umiješao se John Ferguson. — I ja ću vam nešto reći, gospodo, što ova dama već dugo zna, jer ima nos za posebne momke. Ja...

— Ne želimo ništa čuti — umiješao se Jimmy Slaughter, koji je dosad šutio. Ime Jimmy zvučilo je prilično šaljivo i očito se vuklo iz njegova djetinjstva. Bio je div od sto dvadeset kilograma mišića i kostiju, crvene kose i plavih očiju. Lice mu je bilo puno ožiljaka.

— Ne želimo čuti, srce — rekao je još jednom. — Ali jedno bi trebalo da znate, Stella Mallone: kod nas ste sigurni i u dobrim rukama.

Ona nije odgovorila. Svi su osluškivali šuteći.

Vrijeme se pretvorilo u vječnost. Prošlo je više od jednog sata, noć je polako umirala i prelazila u mrtvo sivilo. Sve je bilo bez života i činilo se da baš ništa ne diše.

Pred njima se iznenad opet pojavio Vance Hacketter. Izronio je iz sivila, tiho i nečujno kao sjena.

— Kad bi izgledao drugačije, čovjek bi mogao pomisliti da je on sâm prokleti Apaš — promumljao je Harvey Slaughter. Bilo je značajno da je rekao Apaš a ne Sioux, Čejen ili Arapaho. Ova indijanska plemena su živjela ovdje u visokoj pre-riji i na sjeveru. On je rekao

Apaš, što je značilo da su Slaughterovi došli s juga i da su znali da Apašima u nečujnom prikadanju nitko nije bio ravan.

Hacketterov glas je zvučio suho i nemilosrdno kad je rekao:

— To su otpadnici dviju rasa, dakle banditi, ubojice. Imaju i jednu bijelu zarobljenicu, koja je sigurno prošla kroz pakao. Vidio sam i plijen pored vatre: sanduke i putničke kovčege. Njihovi prekobrojni konji nosili su žig kompanije Wells i Fargo. Vjerojatno su negdje dalje na sjeveru izveli prepad na poštanku kočiju. Njihov plačkaški pohod još nije završen. Došli su uzvodno rijekom i skrenuli opet prema unutrašnjosti. Očito žele dalje napadati male logore kopača zlata ili...

— No, dobro — prekinuo ga je Lewis Slaughter — onda ćemo ih srediti. Koliko ih je?

— Jedanaest. I mnogi od njih su pijani.

Hacketterov glas je bio leden.

Krenuli su. On je vodio. Ravnoopravno s muškarcima išla je i Stella Mallone.

Kad su stigli do logora, nebo je na istoku bilo sivo. Zvijezde iznad njih su izbljedile, iza njih nad Big Muddyjem dizala se magla. Oni se nisu ogledavali. Penjali su se stalno uz brijeg i mogli su kroz drveće vidjeti dolinu Big Muddyja i maglu iznad nje. Postalalo je hladno.

Vatra u logoru je jenjavala. Svuda naokolo ležale su prilike umotane u pokrivače. Prtljag je bio razbacan na sve

strane. Između svega, mnogo boca. U njima je sigurno bila rakija, najjeftinija rakija.

Naslonjena na deblo drveta sjedila je zgurena ženska prilika. Njena odjeća bila je rastrgana, žena se nije micala, ali su joj oči bile široko otvorene. Onaj tko je znao što takva razbojnička banda odmetnika čini sa ženama, taj se nije obmanjivao s praznim nadama misleći na ono što je zarobljenica morala pretpjeti. Možda je već već bila i luda.

Četiri muškarca i Stella Malone opkolili su logor. U rukama su svi držali pripravne revolvare.

Njihova namjera nije potpuno uspjela jer je tada uz vrišak skočio jedan od spavača.

U roku od nekoliko sekundi logor se pretvorio u užareni kotao. Ova banda je nagoni shvatila da je riječ o životu i smrti. Za njih nije bilo razmišljanja. Svi oni su djelovali refleksno, um će ih tek poslije možda stići, ako tada još budu bili na životu.

Vrišak je bio kao iskra što je udarila u tovar dinamita. Počeli su se valjati po zemlji i skakali su na noge s oružjem u rukama. Tražeći protivnike, gledali su u revolverske cijevi.

Pokazalo se da su tri Slaughtera revolveraši. Jimmy je vjeršao pucao oko sebe, njegov brat Harvey čak istovremeno iz dva kolta. Ali još brže i sigurnije pogadao je Vance Hacketter. Ne mnogo sporije ciljao je i plavi John Ferguson.

Čak je i Stella Mallone bez razmišljanja upotrijebila svoje oružje kad je jedan od bandita s revolverom navalio na nju.

Odjednom je nastala tišina. Miris baruta još je lebdio u zraku. Čulo se stenjanje umirućih.

Uto je skočila zarobljenica i vičući iz sve snage pojurila prema šumi. Nakon nekoliko koraka spotakla se o svoju haljinu, što se vukla po zemlji. Pala je, htjela se podići, ali već je pored nje bio John Ferguson, podigao ju je i čvrsto je držao.

— Sve je dobro, sestro, sve je dobro — mirno joj je rekao. — Zaboravi ružan san. Prošao je! Ti si sad s braćom i sestrama. Sve je prošlo!

Nije vjerovao da je ona razumjela njegove riječi. Sigurno je samo na zvuk njegova glasa teško uzdahnula, kao da se budila iz ružnog sna. Pritisnula je lice na njegovo rame i počela plakati, polako, s olakšanjem, kao da je s tim plačem nestajao i grč iz nje. Novi osjećaj zauzimao je mjesto očaja. U njoj je rasla nova nada i jačala je životna snaga.

Ostali muškarci i Stella Malone promatrali su ovaj par. Vidjeli su kako je John Ferguson ženu gladio po raščupanoj kosi. Tihe riječi koje joj je govorio nisu mogli razumjeti.

Onda su se ponovo sjetili situacije u kojoj su se našli. Napunili su prazne revolvare. Nitko od njih nije bio ozbiljno ranjen. Bilo je samo nekoliko ogrebotina. Protiv njih banda nije imala izgleda. Svi oni su bili revolveraši. Ovo je u obračunu s otpadnicima postalo sasvim jasno.

— To smo dobro napravili. Mi smo prokleta dobro društvo

— rekao je grleno Lewis Slaughter. — Ostanemo li zajedno, mogli bismo u zlatnoj zemlji postići mnogo toga.

Svi su se pokrenuli bez ijedne riječi. I kad se na istoku podiglo sunce, bili su već na putu.

III

Počelo je surovo jahanje kroz nepoznatu zemlju. Tek su drugog dana, noću, naišli na kolni put od Fort Bentona prema zlatnoj zemlji. Došli su i do poštanske stanice, koja je držala rezervne konje i mazge za sve poštanske kočije i teretne povorke što su prolazile. Za potkivanje konja i popravke na kolima stajala je na raspolaganju kovačnica.

Uskoro su sjedili u gostionici i jeli prvo dobro jelo, kakvo danima nisu vidjeli. Čuvar postaje se obradovao konjima koji su nosili žig njegova udruženja.

Bila je to Hendersonova banda — rekao je. — Napali su jednu od naših ekspresnih kočija, poubijali svemuškarce i zarobili jednu ženu. Gdje je ona sad?

Svi su gledali u oslobođenu zarobljenicu. Znali su da se zove Georgia Brown. Došla je u Fort Benton, gdje je njezin muž bio poručnik u vojsci. Ali kad je stigla onamo, muž joj je bio već dva tjedna mrtav. Njegova konjička patrola upala je u zasjedu i on je poginuo. Georgia Brown nije ostala dugo u Fortu. Željela je u zlatnu zemlju.

Sve ovo saznali su u međuvremenu.

Georgia Brown nije mnogo pričala. Većinom je zurila u prazno. Ono što je doživjela bilo je ipak mnogo više od ružnog sna. Bila je bolesna u dubini svoje izmučene duše.

Izgledalo je da se budi i da je razumjela pitanje. Njen pogled je dolazio iz velike daljine, a ona je gotovo prkosno promatrala njihova lica.

— Dobro sam — rekla je suho. — Nekako ću prijeći preko svega. Moram. Što mi drugo i preostaje? Proteklih sati sam mnogo razmišljala o tome. Dakle, sad pripadam onim ženama koje su morale upoznati ovaj prostački i rdavi dio života. Ostat će tragovi, ožiljci u mojoj duši. Uprijali su me ti pasji sinovi. Ali ja ću preživjeti. Moram preživjeti! Dovraga s tim prokletnicima! Dakle, dobro sam. Dosta i nemojte me više sažaljevati. Učinite mi to zadovoljstvo.

— To je prava riječ, Georgia — kimnula je Stella Mallone.

Poslije, kad su noću ležali u jednoj sobi za goste u postaji, i unatoč umoru ni oka nisu mogli sklopiti, upitala je Stella mirno:

— Što ćeš sada učiniti, sestro?

— A što ćeš učiniti ti, Stella? — upitala je Georgia Brown.

Čula je tih, sad već dobro joj poznat gorak smijeh s drugog kreveta.

— Što da učinim? — dobacila je Stella. — Na palubi Earnigirla, imala sam šest velikih kovčega, u njima mnogo divnih haljina i svih mogućih po-

trepština. Više od osam tisuća dolara i mnogo nakita nosila sam u posebnom kovčegu. Htjela sam u zlatnoj zemlji napraviti veliki posao i do sljedećeg proljeća postati bogata. Sad moram početi iz početka. I ti možeš birati samo između dvije mogućnosti, sestro. Možeš ostati takozvana »poštena žena« i bit će ti prokleta teško. Jednog dana ćeš otići s muškarcem u krevet, jer se oženio tobom. Možeš ostati i slobodna i započeti lov na zlato, na svoj način. Ljepota je u tome tvoje jedino oružje. Ti si lijepa. Budeš li pametna, surova i sračunata, tada ćeš jednog dana otići odavde bogata i negdje započeti novi život.

Kad je zašutjela, dugo su šutjele obje.

— Hoćeš li da ostanemo zajedno, kao sestre? — upitala je Georgia Brown.

— Neću — odgovorila je ne-ljubazno Stella Mallone. — To bi bilo pogrešno i za tebe. Odluči se za jedan put i idi njime, bez obzira na sve oko sebe. Sad imamo samo krpe na sebi, ali ja ti kažem da ću uskoro stajati na pozornici i pjevati u prekrasnoj večernjoj haljini. Okretat ću novac u najvećoj kockarnici i tražiti samo i uvijek svoju dobit. U zlatnoj zemlji moraš biti čvrsta, Georgia. Ili će te čvršći od tebe pojesti za doručak.

Nakon ovih riječi nisu više razgovarale.

Drugog jutra jahali su dalje. Više nisu vodili sa sobom toliko konja kao dosad. Čuvar postaje zadržao je životinje kompanije Wells i Fargo i za

njih su dobili priznanicu, na koju će im poslovni zastupnik tog udruženja u Last Chance Cityju isplatiti nagradu. Nekoliko drugih konja prodali su čuvaru postaje i kupili iz njegova dućana potrebnu opremu. Dvije žene su sad bile obučene kao muškarci.

Poštanske kočije iz Fort Bentona bile su prepune već danima. Nisu htjeli unajmiti posebnu kočiju. Za to nisu imali dovoljno novca, a i ne bi ga izdali već na početku. Život u zlatnoj zemlji bio je skup. Bio im je potreban svaki dolar koji su imali.

Jahali su tako cijeli dan.

Zdesna se protezalo silno gorje Big Belt Mountainsa. Svakim kilometrom bili su sve bliže Crazy Mountainsu. Negdje straga, iza Crazy Mountainsa kod Three Forksa Big Muddyja, ležali su gradovi Livingstone, Bozeman i Gallatin City.

Tek uvečer su stigli u novu postaju. Te večeri bilo je mnogo zvijezda na nebu. Pred sobom su mogli vidjeti Last Chance Gulch. Vrhovi planina su se dizali prema nebu, a dolje su se nazirala svjetla moćnog Gulcha.

Ova stanica je bila na raskršću. Njihov put je vodio u Gulch, s juga je dolazio još jedan i sastajao se ovdje s onim od Last Chance Cityja.

Stigli su pred neku kuću, iz koje je istrčala žena.

— On umire! — vikala je piskavim glasom. — Umrijet će mi pod rukama. Nije li slučajno liječnik među vama?

— Nije — rekao je Lewis Slaughter. — Ali tko umire? I zašto?

— Moj muž. Upravo ga je udario konj. Ta marva kao da je podivljala! Umrijet će mi pod rukama!

Rekavši to, žena je ponovo nestala u kući.

— Da vidim — promumljao je Lewis Slaughter. — Ovdje ćemo se očito morati opskrbiti sami. Sjahao je i ušao.

Nakon nekoliko minuta ponovo je izišao, nemoćno sliježući ramenima.

— Gotovo je — rekao je. — Kljuse mu je potpuno razmrskalo glavu. Mrtav je. Dopustio je da ga sredi jedno obično kljuse.

Nitko nije ništa rekao.

Dok su se muškarci brinuli o konjima, dvije su žene ušle u kuću, skuhale su nešto što su poslije svi jeli na verandi.

Mrtvac je ležao u spavaćoj sobi.

Kad su večerali i htjeli poći u sjenik da tamo provedu noć, došla je k njima žena čuvara postaje. Na verandi je visila svjetiljka. Bilo je već prilično hladno.

Žena je mogla imati oko četrdeset godina, ali se još vidjelo da je nekad bila lijepa. Sigurno je prije nekoliko godina bila vrlo privlačna. Odmaknula je pramen kose s lica.

— Gospodo — rekla je — bila bih vam zahvalna kad biste mi sutra ujutro pomogli da pokopam Franka. I oprostite što se nisam pobrinula za vas kao prava domaćica. Inače smo se mi uvijek dobro brinuli za sve naše goste.

— Zar niste imali nikakve pomoći? — zapitao je Lewis Slaughter, promatrajući ženu od glave do pete.

Ona odmahne glavom.

— Posljednji pomoćnik otišao je jučer odavde — rekla je. — Svi oni prije ili poslije polude za zlatom. Pored nas prolazi sve zlato iz nalazišta, koje se zatim prebacuje do luke iz koje stiže brodovima u Fort Benton. Svi jahači koji su prošli ovuda imali su pon nekoliko veliki grumen zlata u bisagama. To nijedan pomoćnik ne može dugo gledati. Uskoro pomisli da je nešto propustio i da tamo negdje u brdima čeka sreća, samo da se on pojavi. Moj Frank nije htio sudjelovati u svemu tome. Govorio je stalno da će zlatna groznica proći i da će tada doći druga vremena. Zanosio se velikim planovima. Htio je od ove postaje učiniti grad. I sad da mu ovaj konj smrskala glavu...

Lewis Slaughter je promatrao ženu, ona njega. Bio je u dobi njenog muža, iz njega je zračila sućut i spremnost za pomoć.

— Kad dodete u Last Chance City — rekla je — mogli biste otići upravitelju ove linije, ispričati mu što se ovdje dogodilo, i reći da pošalje novog čuvara postaje. Ja sve to ovdje ne mogu sama raditi. Ali mogla bih voditi kućanstvo novom čuvaru i njegovim pomoćnicima. Hoćete li to obaviti za mene, gospodine?

— Ja sam Lewis Slaughter — rekao je. — Ovo su moji sinovi Jimmy i Harvey. Reći ću vam što ćemo učiniti, gospodo. Mi

ćemo ostati ovdje i preuzeti ovu postaju. Budete li vi za nas vodili kućanstvo, bit ćemo vam vrlo zahvalni. Mi ćemo se brinuti o vama. Možda ćemo jednog dana napraviti grad iz ove postaje, kao što je to vaš muž htio. Otići ću upravitelju i sve to srediti. U redu?

Ona ga je gledala. Zabrinjavala ju je budućnost bez muža. Sad je ugledala nadu. Voljela je svog muža, ali on je bio mrtav. Ona je morala živjeti dalje u ovom surovom svijetu. Odavno je naučila biti praktična i ne propuštati prilike.

Zato je kimnula i rekla:

— Slažem se. Upravitelj će sigurno biti sporazuman. Linija vrlo teško dobiva ljude za svoje postaje. Sve živo traži zlato ili radi u rudnicima. Vi i vaši sinovi sigurno ćete dobiti ugovor.

* * *

Stella Mallone i Georgia Brown ležale su u maloj sobici na tavanu. Muškarci su prenoćili u sjeniku.

— Jesi li shvatila, Georgia?

— upitala je Stella tiho.

— Što to?

— Što može doživjeti žena koja sve karte stavi na jednog muškarca i pošteno živi. Slama se od rada, da bi zajednički nešto postigli. Kad izgubi muža, gotovo i nema više iste izgleda.

Georgia Brown na to nije odgovorila. Prije nego što je zaspala, razmišljala je o Stelli-
nim riječima. Pripadala je obitelji čiji su muškarci bili vojnici i čije su se žene udavale za vojnike. Svi članovi njene

obitelji ravnali su se pa i mislili po davno ustaljenim pravilima. Iz tog razloga ona se udala za poručnika Archa Browna, koji je pred sobom imao sjajnu vojničku karijeru. Ne samo što je bio najbolji na godini u West Pointu, već je imao utjecajne prijatelje i rođake na najvišim položajima u armiji i državi. Trebalo je da ostane samo nekoliko mjeseci u Fort Benton, jer bi mu vrijeme službe u ovom primitivnom Fortu donijelo velik ugled među pretpostavljenima. Imao bi prednost pred suparnicima u borbi za viši položaj.

Ali sad je bio mrtav.

Georgia Brown nije se htjela vraćati u stari život. Htjela je živjeti. Ono što se s njom dogodilo možda će imati posljedice. Moglo bi se dogoditi da dobije dijete koje nije željela. Možda će to dijete biti čak i mješanac. Kako će s takvim djetetom doći natrag u krug svoje obitelji i prijatelja...?

Ne, morala je potpuno sama krenuti svojim životnim putem. Stella Mallone nije htjela da njih dvije ostanu zajedno. To je za Georgiju bila prva lekcija.

Vjerojatno je Stella imala pravo. Žena nije smjela staviti sve karte na jednoga jedinog muškarca. Ona bi trebala biti samostalna i moći se brinuti sama o sebi. Tada će moći i slobodno za sebe odlučivati. I ona, Georgia Brown, to će i učiniti! Brinut će se sama za sebe! Bilo kako!

Postalo joj je jasno da je u proteklih nekoliko dana ostarila za tisuću godina. Čak je i mislila drugačije nego prije.

Znala je da je više ništa na ovom pokvarenom svijetu ne može iznenaditi.

* * *

— Muškarci su ležali u sjeniku. Ni oni nisu mogli odmah zaspati.

— Jeste li napokon shvatili — počeo je zagrijano Lewis Slaughter — kakva je prilika? Mislím, ova poštanska stanica ovdje na raskršću svih puteva koji dolaze iz zlatne zemlje na putu za Fort Benton. Jeste li shvatili? Prepoznajete li priliku koju bi čovjek ovdje pri lovu na zlato mogao imati?

Neko vrijeme se ništa nije čulo.

Tada se nasmijao John Ferguson, tiho i sarkastično:

— Čovječe, Slaughter, želite li možda ovdje postaviti veliku mišolovku, da biste svim ljudima koji ovuda prolaze iz zlatne zemlje oduzeli zlato?

— Bilo bi to lakše nego zlato kopati sâm — mrmljao je Lewis Slaughter. — Mi smo prokleta gruba družina koja bi sa svakim izašla na kraj. Vični smo revolveru. Naravno, ne bismo tim budalama baš ovdje oduzimali zlato. Ali svi oni prolaze ovuda. Lako je prepoznati one koji očito vuku previše zlata. Mislím na one kod kojih se trud isplati. I tako bi poneki transport zlata...

— Dakle, ovdje bismo trebali osnovati banditsko gnijezdo — prekinuo ga je miran glas Vancea Hackettera.

— Pri lovu na zlato dobri i pošteni propadaju — kvocao je Lewis Slaughter i dalje. — Takvi nemaju nikakva izgleda.

Svijet je ovdje u zlatnoj zemlji suroviji nego drugdje. To bi bilo kao da muzemo krave ili šišamo ovce. Bogatstvo čeka na nas. Ovdje vlada zakon jačeg. Mi bismo bili jači. No?

Neko je vrijeme čekao odgovor, a onda nastavio:

— Reći ću vam još jednom: mi smo surova družina. Došli smo svi u ovu zemlju po bogatstvo, ili? Svaki od nas je već ubijao. Dakle?

Opet se John Ferguson počeo smijati na svoj ironičan način i smijući se rekao:

— Ne, to nije za mene. Ja nisam ulični razbijač. Ja sam kockar. Svoj plijen osvajam samo za pokerskim stolom. To je moje lovište. Ne, žao mi je, gospodo.

Posebno zajedljivo zvučila je njegova zadnja riječ.

Slaughterovi sinovi su prepustili izlaganje i dalje svom ocu.

— A što je s vama, Teksas?

Postavljeno pitanje Lewisa Slaughtera bilo je upućeno Vanceu Hacketteru.

— Ja nisam lopov — rekao je on mirno — vjerojatno nikad i neću postati lopov.

— Ali vi niste ni kockar kao John Ferguson, ni čovjek kojeg bih si mogao zamisliti kao kopača zlata — mrmljao je Lewis Slaughter. — Znatizeljan sam kako vi želite doći do bogatstva. Jer zato ste i ovdje, zar ne? Prokletstvo, mogli smo biti krasna družina. Ali vidim da od toga neće biti ništa. Zaboravite moj prijedlog.

— Dakle, vi ćete sa svojim sinovima ovdje čvrsto zasjesti?

Glas Johna Fergusona ovaj je put zvučio ozbiljno.

— Sigurno — odgovorio je Lewis Slaughter. — Ovdje ćemo osnovati grad. I to je nešto, zar ne? Možda ćete nas doći posjetiti. Vas nećemo ni pokušati orobiti. Vi ćete nam uvijek biti dragi gosti. Bili smo vrlo dobra družina. Što se mene tiče, lovite svaki na svoj način.

Pošto je to rekao, nastala je tišina. Uskoro se začulo duboko disanje muškaraca. Svi su spavali.

Jedno je bilo jasno: Slaughterovi su bili lopovi. John Ferguson bio je kockar. Ali kakav je čovjek bio Vance Hacketter? To se još nije saznalo. Jasno je bilo da je on opasan revolveraš, kojem nije bilo premca. Ali inače...

* * *

Drugog jutra su odjahali dalje. Svi, osim oba Slaughterova sina. Oni su ostali na postaji, a Slaughter je pošao u Last Chance City na razgovor s upraviteljem linije o ugovoru za poštansku stanicu.

Jahali su zajedno šuteći. Nisu više imali što da kažu. Svaki od njih krenuo je svojim putem i lovit će na svoj način, kao i svi ostali lovci na zlato u ovoj zemlji.

Putem su sretali primitivne logore, gdje su ljudi ispirali pijesak. Vidjeli su barake, šatore, kolibe. Ljudi su poput marljivih mrava neprestano bili u pokretu.

Prošli su i pored nekoliko dobro opremljenih kampova. Na padinama Gulcha vidjeli su otvore kosih rovova u zemlji. Otuda su teški vagoni, pretr-

pani rudačom, vozili prema mlinovima. Iz maloga, uskog klanca šumila je voda i spuštala se niz vodovod napravljen od grubih dasaka. Voda je dolje skretala u više smjerova.

— Nemoguće — rekao je John Ferguson Vanceu Hacketteru — za što sve ljudi nisu sposobni kad ih vuče obilna ločina ili kad žele preživjeti.

Hacketter je šutke kimnuo. Njegove sive oči pomno su pregledavale okolicu, ispitivale svaku ljudsku priliku, kao da u moru ljudi žele otkriti jednoga jedinog čovjeka.

John Ferguson ga je neko vrijeme promatrao.

— Ako nekog tražite, prijatelju, rado bih vam pomogao. Iz prijateljstva, razumije se, i zato što mi je s vama bilo ugodno u društvu. — John Ferguson je to rekao tiho, da ih ostali nisu mogli čuti. — Ako postoje neki znanci za raspoznavanje, koji...

Zašutio je jer ga je Hacketter oštro pogledao.

— Da — rekao mu je zatim — veliki kockar ima savršenu moć opažanja. Dobro, Fergusone, tražim jednog momka kojeg bismo mogli sresti za kartaškim stolom ako je u Last Chance Gulchu. Možete ga lako prepoznati. Netko mu je ljevicu pričvrstio nožem za stol. Mora, dakle, imati ožiljak na ruci, od uboda kroz dlan.

— Pripazit ću na takvog igrača — kimnuo je Ferguson — a nož koji je tu ruku pribio za sto, je li to onaj apaški nož u vašoj čizmi, prijatelju?

Hacketter mu nije odgovorio.

Pred njima su sad barake i kolibe postajale mnogo gušće. Gulch se širio u trbušni pojas. Potok je bio prljav, ne samo od ispiranja pijeska u njemu, već i zato što je ovdje sadržavao i otpadne vode Last Chance Cityja. Osjetno je zaudarao između svojih razrovanih obala. Unatoč tome lovci su na zlato stajali u njegovu koritu i ispirali pijesak, tražeći zlato. Bilo je samo pitanje vremena kad će buknuti tifus.

Ujahali su u grad. Od šatora, koliba i baraka nastale su kuće. Hoteli, krčme, restorani, čak i jedan dućan sa šeširima za dame. Sve to i još mnogo više redalo se pred njihovim očima.

Došli su u dvorište poštanske i teretne linije, stali, sjahali i uskoro poslije toga razgovarali s predstavnikom. Za svoje konje postigli su dobru cijenu. Za one sa žigom poštanske linije, koje su uzeli odmetnicima, dobili su lijepu nagradu. U uredu je ostao Lewis Slaughter. Morao je pregovarati o preuzimanju postaje.

Dva para su stajala jedan nasuprot drugom. Georgia Brown i John Ferguson su činili jedan, Stella Mallone i Vance Hacketter drugi.

— Želite li da se brinem o vama, Georgia? Ja bih se toga rado prihvatio ako mi dopustite — nježno je upitao Ferguson.

Ona ga je pogledala i zatim čvrsto odmahнула glavom.

— Ne, neću — odgovorila je.
— To bi me sigurno učinilo ovisnom o vama. Jednom bih morala i platiti, zar ne? Osim

toga, osjećam se prokleta uprljanom. Vjerujem da do kraja svog života neću poželjeti muškarca. Mnogo sreće, kockaru!

Okrenula mu je leđa, kimnula Stelli i Hacketteru na pozdrav i otišla iz dvorišta.

— Ovaj svijet — rekao je Ferguson vrteći glavom — nikad nije sasvim u redu. Ponekad se čovjek osjeća u njemu kao muha u mlaćenici mlijeka. Čovjek se mora koprcati da se ne utopi. Ako se dovoljno koprci, iz mlijeka će nastati maslac. Jeste li ikad vidjeli da se muha utopila u maslacu? Mnogo sreće!

Otišao je s pobjedničkim smiješkom na usnama, nadmoćno, kao da je išao u susret svim lijepim stvarima ovog svijeta.

Stella Mallone i Vance Hacketter pratili su ga pogledom.

— A mi? — upitao je on zatim.

Ona je odmah razumjela značenje njegovih riječi. Ispitivački ga je promatrala. Bila je za glavu niža od njega, iako je nosila muške čizme s prilično visokom petom.

— Teksas — rekla je — značilo je u ono doba u indijanskom govoru isto što i prijatelj. Kad su prvi bijelci došli u zemlju i Indijanci ih zapitali odakle dolaze, oni su uvijek rekli samo Teksas, jer je to značilo prijatelj. Kao što možeš vidjeti, Vance Hacketter, ja znam mnogo o Teksasu i Teksašanima. Znam još mnogo više o muškarcima. Prije bih se vjerojatno još na putu zaljubila u tebe. Ali ja osjećam slično što i Georgia. Ne bih mogla više voljeti muškarce. Mogla bih im

samo još odrati kožu. Što se tebe tiče, mislim da slijediš neki dugotrajni trag. Ostani na životu kad ubiješ čovjeka kojeg tražiš. Ostani samo na životu. Ja ću tada stanovati u nekoj finoj hotelskoj sobi i svaki drugi dan se kupati u kadi tople vode. Dodi me posjetiti. Tada ćemo proslaviti što si ostao živ.

Rekavši to, nestala je i Stella. Vance Hacketter je pogledao u ured poštanske linije. Ondje je Lewis Slaughter još pregovarao s predstavnikom.

Je li on, Vance Hacketter, morao upozoriti predstavnika linije da je Slaughter opasan čovjek i je li morao otkriti njegove namjere? Vance Hacketter je u mislima obmahnuo glavom. Svaki je čovjek svoj vlastiti čuvar. Osim toga, on nije bio namještenik kompanije Wells i Fargo.

Otišao je i on. Svi su, dakle, krenuli svojim putom. Sudbina ih je na obali rijeke spojila. Hoće li dopustiti da se njihovi putovi razdvoje?

IV

Život u Gulchu, a posebno u Last Chance Cityju, koji je bio pravi Babilon kopača zlata, bio je vrlo skup. Vance Hacketter nije imao mnogo novca. Imao je malo u džepu kad je skočio preko palube u rijeku. Novac dobiven za konje i kao nagradu su podijelili. Dosad su dijelili sve.

Igrao se novcem u džepu, propuštajući ga između prstiju. Znao je da ga mora oploditi na

neki način. Samo tako je mogao ostati neovisan. Bude li prisiljen teškim radom u rudniku zaradivati za život, ostat će mu premalo vremena za ono što je namjeravao učiniti.

Išao je polagano niz ulicu, prolazeći pokraj štandova s uštipcima i pečenim mesom. Osjetio je glad. Kupio je dva uštipka sa slaninom i šolju kave. Platio je za to cijeli dolar. Bilo je to strašno skupo. Pitao se što bi tek stajao odrezak s povrćem i krumpirom. Pojeo je svoju porciju i krenuo dalje. Nije bio osobito sit, ali je trebalo misliti na budućnost. Krenuo je dalje.

U ovom gradu bilo je svega i svačega. U jednom uglu čovjek je gutao vatru, skupina »umjetnika« je plesala na konopcu razapetom iznad ulice. Neki debeljko je prodavao »čudesnu medicinu«. Čak je i neka gatarica nudila svoje usluge. Sve to njega nije zanimalo. Pred koc karnicom je zastao. S nešto sreće mogao je možda sa svojih nekoliko dolara zaraditi mnogo više. Vrijedilo je pokušati. Recimo s Black Jackom. Vjerovao je da je to bila njegova jedina prilika i ušao je.

* * *

Nakon jednog sata znao je da to nije smio učiniti. Jednostavno nije imao sreće. Ostala su mu u džepu četiri dolara, koja će mu biti potrebna ako u sljedeća dva dana želi išta pojesti.

Imao je na raspolaganju dva dana da poboljša situaciju.

Sljedeće sate proveo je razgledavajući grad. Prošao je

kroz sve krčme, glavne i sporedne ulice, razgledao i najskrovitija mjesta. Nalikovao je na vuka koji je upao u tuđe lovište i želi ga što prije upoznati.

Posebnu je pažnju poklanjao kockarnicama. Šetao je kroz sve dvorane za igranje, zagledao svakog igrača, osobito igrača pokera.

Koga god je tražio, bilo bi prerano i nevjerojatno slučajno da ga nađe već u prvim satima svog boravka u Last Chance Cityju.

Osim toga, područje nalazišta zlata bilo je vrlo veliko. Uključivalo je još šest gradova kao ovaj ovdje. Deseci tisuća ljudi tražili su zlato u sjeverozapadnoj Montani.

Nije mu promaklo da su ga gotovo u svakoj krčmi, svakoj kockarnici, a posebno u velikim dvoranama za zabavu, ljudi pomno promatrali. Kao da su osjećali da je stigao čovjek na kojeg bi valjalo pripaziti. Bili su to ljudi koji su nagonski osjećali opasnost. Da li su oni imali razloga za to, možda tamnu sjenu na svom tragu?

Istina, Vance Hacketter je i svojom vanjštinom svraćao pažnju na sebe. Nosio je svoj kolt za pojasom, odavao kretanjama i ponašanjem čovjeka koji zna što čini... ili traži?

Već je prošla noć kad je odlučio potražiti mjesto za spavanje. Ako je u nekom hotelu i bilo mjesta, on si to nije mogao priuštiti. Zato je krenuo prema dvorištu poštanske kompanije, nadajući se da će mu dopustiti da spava na sijenu, u štali. Po-

što je spasio njihove konje, sigurno neće imati ništa protiv toga.

Tražio je u mraku najkraći put do dvorišta poštanske linije. Ulica kojom je pošao bila je slijepa, zatvorena kućom, na čijem je ulazu visila crvena svjetiljka.

Iznutra je dopirala glazba, smijeh i cika žena, između svega razuzdano urlanje muškaraca.

Neki je crnac zakoračio iz tame i zapitao Hackettera:

— Želite li ući, gospodine?

Promatrao je Crnca. Bio je visok i jak. Div.

— Ovo je skup dućan, gospodine Black? — upitao je.

— Najbolji u gradu, gospodine — odgovorio je Crnac. — Ako želite ući, trebat će vam najmanje pedeset dolara u novcu ili zlatu. Usput, ja se ne zovem Black. Ime mi je John White, »čekić iz New Orleansa«. Do prije nekoliko godina bio sam rob.

— A sad si čuvar pred javnom kućom? — promrmljao je podrugljivo Hacketter i okrenuo se da pođe.

U tom trenu su se otvorila vrata kuće i neki čovjek je bio izbačen tako žestoko da se prevrnuo nekoliko puta u prašini prljave ulice. Neko vrijeme je ostao nepomično ležati. Zatim se podigao urlajući i poletio prema zatvorenim vratima.

— Pasji sinovi, sa Shipoway-Charleyjem to ne možete učiniti, pokvarenjaci! Meni ukrasti opasač sa zlatom!

Lupao je na vrata i udarao šakama po njima.

Crnac, koji se nazvao John White, grubo ga je povukao za rukav. Udario ga je nekoliko puta i čovjek je ponovo pao u prašinu.

Vance Hacketter se vratio.

— Možda je unutra zaista izgubio opasač sa zlatom — rekao je blago. — Inače sigurno ne bi po svaku cijenu htio natrag. Osim toga, on nije posebno jak čovjek. Mislim da nije pošteno da ga tučete, gospodine White. Ili?

— Ja to ovako vidim, gospodine — rekao je Crnac. — Iako je rat završen i nema više ropstva, ja sam za ovaj svijet još i sad samo prokleti Crnac. Ovdje sam našao posao koji ću izgubiti ako ne budem činio ono što se od mene očekuje. Što biste vi učinili na mom mjestu?

Vance Hacketter na ovo još nije odgovorio.

Čovjek pored njegovih nogu počeo se micati. Bio je to najvjerojatnije jedan od mnogih kopača zlata. Hacketter mu je pomogao da ustane. Morao ga je podržavati, jer je momak bio nesiguran na nogama. Počeo je psovati i objašnjavati:

— U mom je opasaču bilo zlata u vrijednosti od gotovo tisuću dolara. Ta crvenokosa vještica ga je uzela, mislila je sigurno da sam već tako pijan da ne vidim što se sa mnom radi. Ali nisam ja toliko glup kao što ovi unutra misle! Ja podnosim mnogo više. Prokletstvo, ovdje unutra su razbojnici!

— Bilo bi najbolje da sada nestanete — umiješao se Crnac. — Ovo je poštena kuća,

pred čijim vratima se ne smije praviti tolika galama. Nestanite!

Netko je provirio kroz vrata, što je očito bio povod ovoj njegovoj iznenadnoj upornosti.

Vance Hacketter je odlučio zaraditi novac.

— Prijatelju — rekao je zato malom čovjeku. — Ako uđemo zajedno unutra i izvučemo opasač sa zlatom, što ću ja dobiti?

Mali momak je zakoračio unazad i promjerio ga odozgo do dolje.

— Najprije se moramo riješiti ovoga — rekao je oprezno.

— Pustite mene na miru — pobunio se John White. — Ja samo obavljam svoju dužnost. Nerado se tučem s ludacima.

— Bolje je onda da krenemo — tobože je uzdahnio Vance Hacketter. Okrenuo se da pođe, ali to je bio samo zamah. Šakom je udario Crnca u želudac, i kad se on savio unaprijed, dohvatio ga vrhom čizme pod bradu. Crnac je pao i ostao nepomično ležati.

— Dakle, koliki je moj dio?

— Hacketter se okrenuo malom čovjeku.

— Deset posto?

— Ne!

— Dvadeset?

— Ne!

— Trideset! Ali samo zato što si obećavam divnu zabavu! Trideset!

— Dobro — kimnuo je Hacketter. — Pokušajmo! — Pozvao je.

Vrata su se otvorila. Pojavio se neki ljutiti debeljko. Potrudio se zatim da bude ljubazniji i kiseloo se nasmiješio:

— ako ovdje želite biti gosti, najprije pokažite da si to možete i dopustiti. Ne izgledate baš bogati, gospodine.

On je time sigurno rekao istinu. Vance Hacketter je izgledao prilično odrpano. Bilo mu je potrebnije novo odijelo nego zabava u ovakvoj kući.

Ali on se nije upuštao u prepirku. Svom snagom je odgurnuo vrata i odbacio debeljka unutra. Debeljko je pokušao još jednom. Ovaj put ga je Hacketter lupio šakom u bradu, i to je bilo dovoljno.

Sa strane se pojavio drugi čovjek s koltom u ruci, ali je Hacketter bio brži i revolver je odletio u kut.

Pojavila se neka debela žena, očito vlasnica ove kuće.

— Kakvi ste vi slabići kad naide pravi čovjek. Zdravo, Hacketter!

On nije bio iznenađen. Jer iznad ulaza je u slabom svjetlu crvene svjetiljke pročitao: Mollyn kavez rajskih ptica. Zbog toga je odmah pomislio da vlasnik nije nitko drugi do njegova znanica Molly Dunn.

— Zdravo, Molly — odgovorio je namigujući — još se baviš istim poslom i služiš se istim trikovima? Gledaj, moj mali prijatelj je ovdje izgubio svoj opasač sa zlatom. Možda leži pod krevetom, pa ga jedna od djevojaka nije mogla naći. Ali sad ćete sobu bolje pretražiti, zar ne?

Mollyne mačje oči su se suzile, ali je potpuno vladala sobom. Obratila se jednom od napadača na vratima:

— Donesi od Rosy opasač sa zlatom, koji je zaboravio njen posljednji gost. Požuri, Lefty!

Čovjek kojem se obratila poslušao je šuteći, a Molly je ponovo pogledala Hackettera.

— Ovdje ćeš sresti neke svoje stare neprijatelje s juga — rekla je suho. — I kad te ovaj put budu sredili, bacit ću kitu cvijeća na tvoj kovčeg. Ti si me već jednom u Pecosu strašno naljutio. To nisam zaboravila. Ali ovdje je sve drugačije.

— Znam — kimnuo je Hacketter. — Jesi li vidjela John-nyja Behana?

— Budem li ga vidjela — smijala se — reći ću mu da si ovdje i da si došao po njegov scalp.

U međuvremenu je Lefty donio pojas sa zlatom.

— Je li ovaj? — upitao je travo.

— Točno — rekao je mali čovjek pored Hackettera i istr-
gao pojas Leftyju iz ruke.

Otišli su. Hacketter je pažljivo zatvorio vrata za sobom.

Pred vratima je na podu sjedio Crnac.

— sad će me zbog vas izbaciti — rekao je. — Ali ne samo zbog toga, htio bih se jednom potući s tobom, bijeli čovječe.

— Ali ja neću s tobom — odgovorio je Hacketter odlazeći.

V

Koračali su šuteći neko vrijeme, a tada je mali rekao:

— Zovem Shippoway Charly, jednostavno samo Shippoway Charly, i vrlo sam ti zahvalan, prijatelju. Ti si nov u gradu? Ova Molly Dunn te je poznavala s juga.

— Da, ja sam nov ovdje — odgovorio je Hacketter. — Sad ćemo nekamo otići da mi možeš dati moju trećinu, zar ne?

Shippoway Charly je teško uzdahnuo i rekao:

— Nisi se baš namučio za tri-sta dolara u zlatu, zar ne?

— Misliš? — upitao je Hacketter prijateljski.

O ovom je Shippoway Charly razmišljao još dvadeset koraka. Zatim je zatresao glavom i promumljao sebi u bradu:

— Možda i jesi — rekao je. — Moglo je poteći mnogo krvi, a moglo je biti i mrtvih. Mislim da si se namučio.

U međuvremenu su stigli gotovo na sâm kraj divljega grada.

— Znaš što — počeo je Shippoway Charly. — dodi sa mnom u moju kolibu. Jedno mjesto za spavanje je prazno. Moj partner je otišao na šest mjeseci u Ohio, da posjeti svoju obitelj. Kad se u proljeće vrati, ja sam na redu. Moji žive u Tennesseeju. U kolibi ću ti dati tvoj dio. U redu?

Vance Hacketter je kimnuo bez riječi.

Morali su hodati gotovo jedan sat. S njima su iz grada prema svojim nastambama išli i mnogi drugi kopači zlata. Neki su bili pijani. Ujutro će kopati zlato ili ispirati pijesak i ne istrijeznivši se. Svaki sat koji ovdje nisu proveli u traganju za zlatom, bio je izgubljen.

Prolazili su između koliba.

— Hej, tko to hoda?! — čuo se oštar glas čovjeka iz jedne kolibe.

— Ah, ja sam, Franky — odgovorio je Shippoway Charly.

— Vodim jednoga gosta sobom. Sve je u redu, Franky!

Stupili su u Charlyjevu kolibu. Bila je mala, no dovoljno velika da u njoj dvojica mogu spavati. Bila su ondje dva mjesta za spavanje, peć, stol i dva stolca. U kutu je stajao i ležao alat. Na daskama, što su pribijene za zid služile kao police, bilo je poredano mnogo različitih stvari. Na vješalici je visila odjeća.

Charly je upalio svjetiljku, izvadio iz pojasa male vrećice sa zlatom. Nisu bile mnogo veće od njegova palca, no ipak, u svakoj je bilo za stotinu dolara zlatnog praha.

Gurnuo je tri vrećice Hacketteru preko stola.

— Ako želiš ostati i raditi sa mnom — rekao je — polovica svega što nađemo pripada mom partneru. Takav je dogovor. Ali on će ti dati za tvoj trud jednu trećinu.

— Koliko je to otprilike? Koliko je vrijedna ova žila? — pitao je Vance Hacketter oprezno.

Shippoway Charly se samozadovoljno kreveljio i oblizivao usne. On je bio tipičan Irac, crvene kose i plavih očiju. Njegovo naborano lice bilo je prepuno sunčanih pjegica. Mogao je imati nešto manje od pedeset godina.

— Obojica izvučemo više od sto dolara — rekao je. — Budemo li marljivi, izvući ćemo svaki dan više od sto dolara. Možeš, dakle, računati s dnevnim zaradom od trideset dolara. U rudnicima radnici zarade četiri dolara na smjenu.

Vance Hacketter je kimnuo. Morao je misliti na zimu.

— Ostajem — rekao je.

* * *

Stellu Mallone je put vodio prema najvećem i najboljem lokalu u gradu. Zastala je samo jedanput pred malim dućanom.

— Gdje je ovdje najbolji lokal za zabavu? — upitala je momka koji je stajao na vratima i jeo jabuku.

Momak ju je bezbrižno promatrao. Zatim je drugim pogledom u ženi u muškom odijelu prepoznao damu. Odmaknuo se od dovratka i zauzeo držanje koje je odavalo poštovanje.

— Gospodo, najbolja kuća je svakako Imperial Palace — rekao je. — Tamo svatko pronade nešto za svoj ukus. Nastupaju i slavni umjetnici iz cijelog svijeta za veliki novac. I kockarnica se može mjeriti sa svakom boljom dvoranom na cijelom zapadu. Gospodin Hogan Hannaran učinio je čudo u Last Chance Gulchu, gotovo svjetsko čudo, moglo bi se reći.

— Hvala, mladi prijatelju — kimnula je Stella Mallone i krenula dalje.

Stupila je u veliku dvoranu za zabavu kad su se unutra počele paliti svjetiljke i desetak je konobara na dugoj tezgi spremalo sve što je bilo potrebno za dugu noć. Svake večeri su ovdje stajali žedni muškarci u četiri reda i u predahu programa vodili plesačice k tezgi i častili ih pićem. Djevojke su pile samo obojenu šećernu vodu, koja se gostima zaračunavala kao najbolji viski.

Sad još nije bilo mnogo gostiju. Crveni zastor na pozornici još je bio spušten. Ali orkestar je već ugadao instrumente. Jedan od konobara ugledao je mladog momka koji je stupio u lokal i želio ga upitati što će popiti. Stella Mallone je skinula šešir i protresla svoju dugu crnu kosu.

— Kako da dođem gospodinu Hannaranu? — upitala je začuđenog čovjeka.

— Gospodo, ja ću vas odvesti k njemu — rekao je, obišao tezgu i krenuo pred njom. Došli su do jednih vrata na katu, konobar je pokucao i ušao. Čula ga je pred vratima kako nekom govori:

— Gospodine, pred vratima je najljepša žena koju sam vidio u svom životu. Ona želi k vama.

— Pustite je da uđe, Johnny! — čula je vrlo muževan glas. — Lijepa žene ne smijemo pustiti da dugo čekaju! Samo izvolite ući, gospodo!

Stella Mallone je ušla u sobu. Vrata su se zatvorila za njom.

Za pisaćim stolom sjedio je muškarac i nehajno se ljuljao prekrštenih nogu. Bio je visok, plav i svijetlih očiju. Nosio je prsluk od brokata i svilenu košulju. Njegov je kaput visio preko naslona stolice. Ustao je i obukao ga.

Stella Mallone je stupila bliže. Korak pred njim je zastala i pogledala ga.

— Gospodine Hannaran — rekla je — bit ću kraljica Last Chance Gulcha nakon svoga prvog nastupa na vašoj pozornici. Koliko plaćate? Koliki predujam ćete mi dati? Između

nastupa željela bih stol za poker, na kojem ću igrati za kuću s uvaženim ljudima Gulcha, za pedeset posto od zarade. Slažete li se? Ili da odem?

Ustao je, počeo hodati oko nje promatrajući je kao skupocjenu figuru u nekom muzeju. Bio je siguran da se ispod preširokog odijela skrivalo savršeno tijelo, još i više. Iz ove žene je zračilo nešto posebno, što će sigurno osvojiti svakoga gosta u njegovu lokal.

Osjetio je želju da je posjeduje. U njegovoj palači užitka bilo je zaposleno tridesetak djevojaka. Pjevačice i plesačice, koje su imale što pokazati. Mogao je imati svaku od njih. Neke od njih je i uzimao. Više od nekoliko dana i noći nije ostao ni s jednom. Ali ova ovdje...

Zastao je pred njom, držeći palce u džepovima prsluka. Ljuljao se u koljenima.

— A kako će biti između nas? — zapitao je.

Znala je što je značio sjaj u njegovim očima. Nije ni pokušavao sakriti svoje zanimanje.

— Gospodine — rekla je — na putu ovamo nisam imala mnogo sreće. Brod kojim sam putovala potonuo je. Izgubila sam sve i morala skočiti u vode Big Muddyja. Inače bih ovamo ušla već kao kraljica.

Pokrenula se sad i ona i počela koračati oko njega, kao malo prije on oko nje.

— Upoznala sam već mnogo ljudi — nastavila je — koji su smatrali da su nešto posebno. Ispostavilo se, međutim, da su bili sasvim prosječni i samo su neko vrijeme imali sreću. S tak-

vim »bikovima u oboru« već dugo ne želim imati nikakvog posla. Vidjet ćemo što će biti od nas. Vidjet ćemo što se bolje upoznamo. Zovem se Stella, Stella Mallone. Zovu me slavuj iz Texasa ili crna žena iz New Orleansa. Što će od nas biti, vidjet ćemo. Sad bih željela jednu lijepu sobu i kadu punu vruće vode. Pošto se okupam, očekujem reviju najboljega modnog dućana u gradu.

Smješkao se i kimao.

— U redu — rekao je. — Nešto bih vam ipak htio reći, najljepša kraljice Last Chance Gulcha.

— Tada recite — smješkala se, kao da je znala što će sada čuti.

Podigao je ruku, uhvatio je blago pod bradu, držeći tako njeno lice okrenuto prema sebi.

— Ako si ti doista kraljica — rekao je važući svaku riječ — postupat ćemo s tobom kao s kraljicom. I ja sam na svom putu sreo mnogo praznih ljepotica, koje su se nakon nekog vremena pokazale osrednjima. Nijedna nije posjedovala nešto posebno. Imaš pravo, lijepa moja, vidjet ćemo. Sad ćemo najprije ispuniti sve tvoje želje. Lud sam od želje da te vidim u večernjoj haljini, golih ramena. Mislim da bi morala biti crna kao tvoja kosa. Ili plava poput tvojih očiju.

Pod njenim pogledom maknuo je ruku s njene brade, pritisnuo ju je na srce i lagano se poklonio.

Na nadlanici te ruke Stella Mallone je ugledala ožiljak. Izgledalo je kao da je ta ruka

nekad o nešto bila pribijena. Ali ona nije ništa slutila o čovjeku s ožiljkom, kojeg je tražio Vance Hacketter. Inače bi odmah znala da je zbog ovog čovjeka Vance Hacketter došao u ovu zemlju. Jedino bi John Ferguson znao što je posrijedi, jer je razgovarao s Hacketterom o tome.

Hogan Hannaran je prošao pored nje, otvorio vrata i povikao u hodnik neke upute i naredenja.

Poklonio se na otvorenim vratima.

— Sve je u vašoj službi, veličanstvo — rekao je pri tom. — Sutra ćemo vidjeti vašu protuvrijednost. Mnogo sreće! Želim je pri tom i sâm sebi.

Stella je izašla iz sobe. Znala je da mora dokazati da je zaista veličanstvena u ovom poslu. Morala je nastupiti kao prva barska kraljica, pred kojom će svi muškarci pasti na koljena. Morala je svoju ljepotu i lukavost pretvoriti u oružje, pred kojim bi svaki muškarac morao ustuknuti. Ako to ne učini, postat će jednog dana plijen Hogana Hannarana. Ščepat će je kao proždrljivi prerijski lav i na kraju zasićen prepustiti je drugima. Tada će postati ono što nikako nije htjela da se dogodi: jedna od mnogih lakih žena Last Chance Gulcha.

* * *

Za razliku od Stelle Mallone, Georgia Brown jednostavno nije znala kuda će. Osjećala se u ovom času usamljenijom nego ikad u svom životu.

Na sreću, u njoj čovjek na prvi pogled nije mogao prepoznati ženu. Odjelo na njoj bilo je široko. Nije nosila šešir već kapu. U sumraku što se spuštao nalikovala je na golobrađog momka u odijelu svoga starijeg brata. Nastojala je hodati i kretati se kao muškarac.

Išla je nepoznatim gradom, tražeći svoju priliku. Kakva bi to prilika morala biti, to nije znala. Ona se samo nadala i vjerovala da bi morala dobiti priliku. Drugačije nije moglo biti. Možda bi trebala ući u neki dućan i pitati da li im je potrebna prodavačica? Koliko će pri tom zaraditi?

Bilo joj je jasno da u ovom gradu neće moći zaraditi mnogo novca na pošten način. Bila je žena, a ženska radna snaga plaćala se ispod cijene. Jedino ako odluči prodati svoje tijelo, tada... Zgrozila se pri toj pomisli.

Bila je slaba, umorna, gladna i nije znala gdje će spavati.

Kupila je kao i Vance Hacketter dva uštipka sa slaninom i šalicu kave. Jela je stojeći nešto dalje od muškaraca koji su žvakali i pažljivo gledala oko sebe. Život je u Last Chance Gulchu sad postajao glasniji, divlji, razuzdaniji.

Pošto je utalila glad, osjetila se bolje. Krenula je dalje, ali još nije znala kuda.

Iz krčme kraj koje je prolazila odjeknuli su pucnji. Jedan je čovjek izletio kroz pokretna vrata i pao pred njene noge. U njegovoj se ruci još pušilo iz kolta. Znatiželjnici su oko njega napravili krug.

Georgia se nagoniski povukla nekoliko koraka.

Pokretna vrata su se zaljuljala i dva čovjeka su stupila napolje, držeći revolvare u rukama.

— Pokušao je sa tri lažne kocke — rekao je jedan od njih — koje su obavezno donosile sedmicu. Zar smo si to smjeli dopustiti?

Nitko od prisutnih nije ništa rekao. Polako su, jedan za drugim, krenuli svatko svojim putem. Ovdje ljudi nisu zanli za milost. Onesviješteni je i dalje ležao na cesti, a lokvica krvi oko njega se širila.

Georgia Brown nije mogla drugačije. Prišla je čovjeku i keknula pored njega. Otvorila mu je kaput i košulju. Gurnula je prst u ranu koja je krvarila. Osjetila je metkom rastrganu žilu. Sigurno je arterija, pomislila je. Svakim otkucajem srca krv je šikljala iz rane.

Držeći i dalje prst na rani, Georgia se ogledala i počela vikati iz svega glasa:

— Liječnika! Trčite po liječnika! Ili donesite neku dasku da čovjeka odnesemo liječniku! Pomozite mi, ljudi!

Neko vrijeme se ništa nije čulo.

— Dovrata, pa to je djevojka! — rekao je glas pored nje. — To je žena! Moramo joj pomoći! Požurite, ljudi!

Šest muškaraca skočila je na noge. Položili su čovjeka na dasku i počeli ga nositi. Georgia je koračala pored njih, držeći prst čvrsto na rani.

Došli su do vrata pred kojima je gorjelo svjetlo. Georgia je pokucala i vrata su se otvorila.

— Da, ja sam liječnik — rekao je čovjek. — Najbolji sam doktor u cijelom Last Chance Cityju! Jer sam jedini! Smjestite ga na ležaj. Što radite s prstom u rani? Arterija? Dobro! Vrlo dobro!

Promatrala je liječnika koji se bavio ranjenikom. Bio je nizak, star i mršav.

— Možete li mi pomoći? — upitao je. — Vjerujem da razumijete nešto od ovog posla, zar ne?

— Sigurno — odgovorila je. — Za vrijeme rata pomagala sam liječniku u svom gradu, koji je bio opsjednut. Znam mnogo o ranama ove vrste.

* * *

— Djetešce, znate li i skuhati kavu? — upitao je liječnik kad su završili.

— Nisam djetešce — odgovorila je i čvrsto ga pogledala. Imala je poput srne smeđe oči uokvirene zlatnom kosom.

— Da — promrmljao je nakon nekog vremena — to sad i sâm vidim. Ne samo što niste dijete već se i život okrutno poigrao s vama, zar ne? Osjećam to. Ovaj prokleti svijet vam je nanio već mnogo zla. Mnogi bi već pokleknuli pod tim, ali vi ne. Vidim to i osjećam. Nego, mogli biste skuhati kavu za nas. Oboje smo je zaslužili. Tamo prijeko je kuhinja. Moram ostati budan, kraj ovog momka.

Kimnula je i pošla u kuhinju.

Kad je kava bila gotova, pridružio joj se liječnik za kuhinjskim stolom.

— Ne želim vas ništa pitati — rekao je — osim što mi vi

sami budete htjeli reći o ovom prljavom svijetu i o vašem putu do Last Chance Cityja. Htio bih vas samo nešto upitati: hoćete li mi pomoći u mom poslu? Potrebna mi je pomoć, jer sam već star. Vi razumijete mnogo od ovog posla. Ako momak tamo prijeko ostane živ, to će moći zahvaliti samo vama. Iskrvario bi prije nego što bi mi dospio na stol. U ovoj kući su slobodne još dvije sobe na katu. Od starca kakav sam ja, ne morate se bojati. Zarada vam neće biti loša. Meni je potrebna upravo osoba kao što ste vi. Zovem se Paul Spade, došao sam iz Alabame i ostao ovdje jer sam ovdje još potreban. Slažete li se?

Georgiji Brown je pao teret sa srca.

Znala je da je ovo prilika kojoj se nadala. Ona je bila školovana za medicinsku sestru u vrlo lošim uvjetima. Bio je rat. Iznad svega: ovom starom čovjeku je zaista bila potrebna pomoć.

Mislila je još na nešto. Još nije znala da li će ono što joj je učinila banda odmetnika ostati bez posljedica. Nadala se da će to uskoro saznati. Ako se to bude dogodilo, nije htjela da se rodi to dijete. Ono bi je podsjećalo na najteže trenutke njenog života. Liječnik joj je i u tome mogao pomoći.

Nitko joj nije mogao zamjeriti što tako misli. Bila je povrijeđena, htjela se izvući i preživjeti.

U ovoj noći je i kockar John Ferguson nešto poduzeo. Počeo je u Last Chance Houseu, kojem je pripadala i velika kockarnica. Pružio je čovjeku na blagajni zlatni prsten, optočen briljantima. Nije trebao ništa reći. Igrači su često kupovali žetone nakitom ili zlatom.

Blagajnik je odnio prsten u susjednu prostoriju.

— Ovaj je zaista pravi — kimnuo je Fergusonu kad se vratio. — Mogu vam dati žetone u vrijednosti od tisuću dolara.

— Taj prsten vrijedi više od tri tisuće — negodovao je Ferguson. — Budem li imao sreće, kupit ću ga za tisuću natrag.

Čovjek je odmahnuo glavom.

— Sutra u ovo vrijeme — rekao je — stajat će dva puta više. Nakon dvadeset i četiri sata tri puta.

— Dobri ste mi vi momci — odgovorio je Ferguson. — Molit ću se za vas.

— Učinite to — rekao je blagajnik slažući žetone na tezgu.

John Ferguson ih je potrpio u džepove i krenuo.

Prošetao je najprije kroz sve dvorane, pažljivo gledajući oko sebe. Nalikovao je na lovca, koji je htio što bolje upoznati svoje novo lovište.

Uskoro je igrao poker sa skupinom ljudi za velikim okruglim stolom. Bili su to momci koji su očito svi navikli igrati u velike svote.

John Ferguson je počeo lov na zlato. Nakon mu je govorio da će nakon nezgoda ovaj put imati više sreće. Vjerovao je u

prsten koji je založio. Taj prsten mu je više nego jedanput donio sreću u kartama.

John Ferguson nije se služio trikovima, iako mu nisu bili nepoznati. Predobro je znao da bi ga u krugu tih ljudi nepromišljeni trikovi mogli odvesti u smrt.

U ovoj je noći John Ferguson dobio tri tisuće i tri stotine dolara. Vratio je svoj prsten i osjećao se mnogo sigurnijim s novcem u džepu.

Izašao je u sivo jutro. Bilo je hladno. Dizala se magla nad Last Chance Gulchom. Divlji je grad bio sasvim miran. Kao da je udisao zrak nakon krajnje iscrpljenosti. Uskoro će se u gradu probuditi novi život, poslovni život jednoga dugog dana.

John Ferguson bio je umoran. Oči su mu bile crvene od napora i prekle su. U prvoj noći za kartaškim stolom osjetio je da će morati graditi svoju sreću. Bio je kockar i znao je kartati. Ali je znao i koliko je sreća varljiva, sâm se ne jednom doveo u priliku da mu ona okrene leđa. Ovoga sivog jutra zarekao se da će slušati svoj nagon i prestati u pravo vrijeme. Ovaj put neće željeti sve. Morao se oduprijeti toj napasti kad osjeti opasnost.

Udahnuo je zrak nekoliko puta i odlučio poći potražiti mjesto za spavanje. Iz igračnice su za njim krenula dva muškarca. Kad je on krenuo, krenuli su i oni. Zastao je. Zastali su i oni.

— Brate — rekao je jedan suho — nije pošteno misliti samo na sebe. Danas te je po-

služila sreća i uspio si vratiti svoj lijepi prsten. Možda nisi opazio, ali mi smo ti donijeli sreću. Trebalo bi misliti i na nas, zar ne?

Pogledao ih je.

— Što očekujete? — upitao je. — Koliko tražite što ste mi željeli sreću?

— Pa, recimo pet stotina za svakog od nas — promrmljao je jedan. — Tada ćeš ostati zdrav, brate.

John Ferguson je kimnuo. Činilo se da se pomirio sa sudbinom. Zatim je planuo. Bilo je divno vidjeti za što je sve bio sposoban nakon ove duge i zamorne noći. Ni ova dvojica nisu spavala cijelu noć. Možda su zato bili nešto sporiji nego inače. Ferguson je osjetio svoju premoć. Nisu mu bili ravni. Bio je umoran i nije htio gubiti vrijeme s njima. Takve je mogao pojesti za doručak. Sredio ih je i mirno krenuo dalje.

Ušao je u prvi hotel.

— Želite li sobu? — upitao je vratar.

John Ferguson je kimnuo. Ušao u sobu i pao na krevet. Stolac je stavio pod kvaku vrata, za svaki slučaj. Pod njegovim jastukom nije ležao samo novac već i mali derringer.

Mogao je biti zadovoljan ovim početkom. I on je, kao i ostali, bio u potrazi za zlatom. Samo na svoj način.

* * *

Nekoliko sljedećih dana i noći naše je brodolomce i Georgiju Brown pratila nepromjenjiva sreća.

Teksaški slavuj Stella Mallone postala je kraljica velikom kabareta. Svi su gosti bili ludi za njom, uključujući i Hogana Hannarana. On je dano-noćno razmišljao samo o tome kako će je dobiti i posjedovati. Bio je najvažniji čovjek u gradu, žene su se borile za njegovu naklonost. Sve, osim Stelle Mallone. Razmišljao je često da li bi joj trebao reći da on nije samo vlasnik najbolje kuće za zabavu u ovom gradu. Jer nije bilo organizacije ni bilo kakvoga većeg posla u Last Chance Gulchu u kojem Hogan Hannaran nije imao svoje prste. Još se nije mogao odlučiti otkriti joj sve svoje karte. Bio je oprezan. Osjećao je da je Stella Mallone spremna na sve.

Ipak je znao da će ona jednog dana otkriti sve njegove poslove. Bila je pametna. S vremenom joj neće moći sakriti što se sve odigravalo iza kulisa Imperial Palacea.

Igrala je poker bolje od mnogih muškaraca, kojima je očito služilo na čast gubiti od ove lijepe žene. Znala je s njima izići na kraj. Zavodila ih je pogledom koji je mnogo obećavao, da bi pred jutro odlepršala s novcem, ne ostavljajući im ništa.

Hogan Hannaran je smatrao da može biti zadovoljan njome, da će ona prije ili poslije popustiti. Bili su slični. Ona nije bila ništa manje lakoma za novcem nego on. Htjela je u kratko vrijeme postići mnogo toga. Njih dvoje su bili kao stvoreni jedno za drugo. Morao je samo imati višepouzdanja u samog sebe.

* * *

Georgia Brown imala je mnogo uspjeha u svom poslu. Nije bila samo velika pomoć starom liječniku, bila je mnogo više od toga, bila je pravi, neumorni anđeo. Brinula se o ranjenicima, stavljala zavoje, masirala pretegnute mišiće. Za svakog je imala poneku ohrabrujuću riječ. Ništa joj nije bilo teško. Na njoj se nisu zapažale sumnje koje su je još mučile. Svom snagom se predavala poslu. Osjećala je zahvalnost ljudi kojima je pomagala, pažnju kojom su joj se obraćali, poštovanje.

Kad bi samo mogla znati hoće li ono što joj se dogodilo ostati bez posljedica. Nije se smjela predavati. Morala je čekati, raditi i samo raditi.

* * *

Johnu Fergusonu tih dana nitko nije bio ravan. Sreća ga nije napuštala. Prošao je sve kockarnice u gradu. Negdje su ga i prevarili. Morao je biti stalno na oprezu.

Život kockara u Last Chance Gulchu nije imao samo lijepih strana. Novac je dolazio brzo, ali se još brže umiralo. Svaka je noć nosila svoj danak.

Mrtvih nije bilo samo u divljem gradu. Posvuda su harali pljačkaši. Kopači zlata od njih nigdje nisu bili sigurni.

Što se više približavala zima, banditi su postajali bezobzirniji i nasrtljiviji. Činilo se da se žele opskrbiti za hladne dane. Postajalo je sve jasnije da su banditi bili vrlo dobro organizirani. Uvijek su znali gdje se moglo mnogo toga opljačkati.

Birani su i Vigilante-odbori, koji su se pokušavali boriti protiv nasilja. U pojedinim gradovima su birani šerifi. Sve je bilo uzalud. Svima njima se prije ili poslije nešto dogodilo i pljačkaši bi nastavili po starom. U Last Chance Gulchu i okolici poštenjacima nije bilo mjesta.

Jedne večeri se i John Ferguson našao u Imperial Palaceu. Na pozornici je Stella Mallone zadivljavala prisutne goste. Zatim je zauzela svoje mjesto kod stola za poker. John Ferguson ju je neprekidno pažljivo promatrao.

Jedan je čovjek stupio za njegov stol. Pušio je debelu cigaru. Ferguson je odmah znao da je to vlasnik Imperial Palacea i da se zove Hogan Hannaran.

— Zdravo — rekao je Hannaran.

— Zdravo — odgovorio je Ferguson i dodao: — Vi ste ovdje glavni, gospodine Hannaran, zar ne?

Hannaran je kimnuo. Podigao je ruku da bi uzeo cigaru iz usta. U tom času Ferguson je pazio ožiljak na njegovoj ruci. Bilo mu je jasno da je Hannaran čovjek kojeg traži Vance Hacketter.

— Vi ste u kratko vrijeme postali vrlo poznati u Last Chance Gulchu — rekao je Hannaran. — Čuo sam mnogo o vašim pobjedama za zelenim stolom.

— I? — upitao je Ferguson blago.

Hogan Hannaran je ponovo stavio cigaru u usta.

— Trebali biste pristupiti u društvo. Fergusone — rekao je.

— Organizirano društvo poklonika igre na sreću. Ono u ovakvom divljem gradu pruža zaštitu svojim članovima. Sigurno to nešto i stoji, ali se isplati. Mogao bih vas i čvrsto namjestiti ovdje u kockarnici. Ali slobodno hodati po Gulchu i loviti na svoju ruku, to ne možete. Jesmo li se razumjeli?

— Svakako, gospodine Hannaran — odgovorio je Ferguson. — Mislio sam da ćete mi to reći. Znam o čemu je riječ, nisam budala. Slažem se s vama. Dajte mi jedan stol za igru. Sigurno neću biti toliko uspješan kao ona dama prije. Ali ni ja nisam nesposoban.

Hannaran je zadovoljno kimnuo. Izvadio je ponovo cigaru iz usta. John Ferguson je opet mogao vidjeti ožiljak na njegovoj ruci.

— Onaj stol, tamo prije — rekao je Hannaran, pokazujući glavom u željenom smjeru. — Koliko ste dobri, vidjet ćemo pri obračunu.

* * *

Tjedan dana poslije, stigao je Vance Hacketter s Shippoway Charlyjem u grad.

— Ovaj put nemoj dopustiti da ti neka opet uzme pojas sa zlatom — upozorio je Vance Hacketter svoga malog prijatelja.

— Neću — odgovorio je on — neću ga odlagati.

Svaki je krenuo svojim putem. Vance Hacketter je posjetio sve kockarnice u Last Chance Gulchu. U Imperial Palaceu je ugledao Fergusona.

– Prijatelju, htio bih vas posjetiti – rekao mu je Ferguson mirno. – Možda sutra. Gdje vas mogu naći?

– Drugi poprečni kanjon nakon izlaza iz grada – odgovorio je Hacketter. Napustio je Imperial Palace pošto je promotrio sve ljude u kockarnici. Posebnu je pažnju obratio njihovim rukama.

Nekoliko minuta poslije u dvoranu je ušao Hogan Hannaran.

Da li je Hacketter uopće osobno poznavao Hannarana? Ferguson to nije znao, ali sutra će znati.

VII

Bilo je podne. Hacketter i Shippoway Charly su ručali kad je Ferguson stigao. Vrijeme je bilo neugodno, gotovo hladno. Ponekad je kišilo. Čak i u ovom uskom klancu puhao je snažan vjetar.

– Smijem li ući? – upitao je Ferguson nemarno.

– Sigurno – kimnuo je Hacketter i rekao Charlyju: – Ovo je Ferguson. Fergusone, dopustite mi da vam predstavim čovjeka koji me uzeo za ravnopravnog partnera. Shippoway Charly je jedna od najvećih poštenjacija koje sam imao prilike upoznati u svom životu.

Ferguson je ušao, skinuo šešir i sjeo na sanduk.

– Vidio sam čovjeka s ožiljkom – prešao je bez okolišanja na stvar.

Hacketteru je od iznenađenja ispala žlica iz ruke.

– Johnne – rekao je – da li ste mi to već mogli reći prošle noći? A ako jeste, zašto niste?

– Jer je taj čovjek organizirao čitav grad. Ne postoji ništa u čemu on nema svoje prste. To sam saznao posljednjih dana. Kad me prisilio da počnem raditi za njegov račun, sve mi je postalo jasno. Vance Hacketter, ovdje nećete nastupiti samo protiv jednog čovjeka! Mislim da jedan kolt neće biti dovoljan! Ili?!

– Možda i hoće – odgovorio je mirno Hacketter. – Ako takav čovjek pogine, postaje nevažan. Sigurno, drugi će stupiti na njegovo mjesto. No oni će mi biti možda i zahvalni. To je sasvim osobna stvar.

Ferguson je kimnuo.

– On je organizacija svih pljačkaša, bandita, kockarnica, igračnica i svih mogućih organizacija u gradu. Tko ide protiv njega, ide protiv svih – rekao je. – Hogan Hannaran je čovjek s ožiljkom. Službeno je vlasnik Imperial Palacea. Tu je kuću dobio na pokeru. Pri tom ga je štitila banda revolveraša.

Rekavši to, Ferguson je izašao i brzo odjahao.

Hacketter je mirno sjedio.

– Kad bismo mogli uhvatiti jednog od pljačkaša i prisiliti ga da pred svjedocima kaže tko im je vođa – rekao je Shippoway Charly – tisuće kopača zlata, krenulo bi s nama.

Vance Hacketter je odrečno odmahnuo glavom.

– Idem sada – rekao je. – Ali idem sâm.

Ferguson je požurio, jer je mislio da ga prate. Nije se htio izlagati nepotrebnoj opasnosti. Htio je upozoriti Hackettera, ali ne i po cijenu vlastitog života.

— Hnam da si ti strašan momak — promrmljao je. Charly Hacketteru. — ali možda bi bilo bolje...

— Ne dolazi u obzir — prekinuo ga je Vance Hacketter blago ali odlučno.

Pogledao je malog čovjeka, koji mu je za tako kratko vrijeme postao prijatelj. Ovo prijateljstvo više nije imalo nikakve veze s opasačem sa zlatom, koji ih je tako reći povezao.

— Charly — rekao je — ako ne uspijem u svojoj namjeri, htio bih da znaš da ti pripada sve što posjedujem. Nemam obitelji ni nasljednika. U Koloradu sam imao brata. Uhvatio je varalicu na kartama, koji ga je gotovo stajao cijelog imetka, i pribio mu nožem ruku o stol. On je pak zdravom rukom ispod stola ustrijelio mog brata. Taj kockar se u Koloradu nije zvao Hogan Hannaran. Htio bih ovom Hannaranu postaviti nekoliko pitanja. Dakle, do viđenja!

Izišao je.

Popodne je Vance Hacketter stigao u Last Chance City. Vrijeme je postalo nešto toplije. S bregova su ljudi kolima dovezli drvo za zimu, koja je bila na pragu.

Vance Hacketter je ušao u Imperial Palace i naručio piće. U to vrijeme u lokalu se nije

nalazilo mnogo ljudi. Oni koji su živjeli od rada, još su radili. Druga vrsta ljudi, koja je živjela isključivo noću, plesačice, pjevačice, kartaši, kockari i još mnogi drugi još nisu bili na svojim mjestima.

— Htio bih razgovarati s gospodinom Hannaranom — obratio se Hacketter konobaru za tezgom.

— Imaš sreće — odgovorio je on. — Gospodin Hannaran upravo silazi stubama, ide u svoju radnu sobu. Ako ga ne pričekáš, izgubio si. Ne voli da ga smetaju za poslom.

Stubama su silazila dva muškarca. Drugog čovjeka je Hacketter odmah ocijenio kao revolveraša i tjelohranitelja. Prvi je morao biti onaj kojeg je tražio. Opis je odgovarao čovjeku protiv kojeg njegov brat nije imao izgleda.

Krenuo je Hannaranu u susret. On je pak zastao na stepeništu. Kao da je osjetio prisutnu opasnost.

— Zdravo — rekao je Hacketter glasno — htio bih vas podsjetiti na nešto, gospodine Hannaran.

Laganim zamahom vješto je bacio nož, koji se zabio u stub pored Hannaronove noge. Revolveraš iza Hannarana mašio se rukom za kolt, ali ga nije izvukao. Napeto je čekao što će se dogoditi. Hannaran je promatrao nož. Zatim je podigao ruku i pogledao ožiljak.

Bilo je očito da je prepoznao nož, čiji je držak bio ručni rad.

— Čuo sam još prije godinu dana — promrmljao je — da me traži veliki brat jednoga usijanog dječaka. Ali tada ste

izgubili moj trag, zar ne? Vi ste Vance Hacketter, ako se ne varam?

Hacketter je kimnuo. Zatim je strelovito izvukao revolver, jer je Hannaran doviknuo momku iza sebe:

— Povuci, Linc!

Protiv Hackettera Linc Bridger nije imao izgleda. Prevrnuo se pogoden i ostao ležati, a Vance Hacketter je bio samo ranjen.

Linc Bridger je izdahnuo na drugoj stepenici. Umro je smrću unajmljenog revolveraša, čije vrijeme prolazi čim sretne nekog tko je brži od njega. Njegova brza smrt bila je samo pitanje vremena. No Linc je omogućio Hannaranu da zapuca. Zahvaćen panikom Hannaran nije ciljao dovoljno precizno, ali je i ovaj metak pogodio Hackettera i ranio ga.

Hacketterovo teško rame odbacilo je Hannarana u ugao ispod stubišta. Ondje je našao uporište u zidu i polako skliznuo na pod.

— Tvoj mali divlji brat neće oživjeti — prostenjao je prkosno prije nego što je izdahnuo.

Vance Hacketter se okrenuo, nesiguran na nogama. Kolt u njegovoj ruci bio je pripravan.

Ali svi su stajali na svojim mjestima. Nitko nije ništa poišavao. Bili su previše zatečeni onime što se dogodilo da bi mogli nešto učiniti. Ono što su vidjeli činilo im se nemogućim. I još su to gledali jer je Hannaran ležao mrtav na podu. U to nije bilo sumnje. Čovjek koji je svojim koltom u Gulchu pošao u lov na zlato i stvorio si najbo-

lju bazu i poziciju u gradu, bio je mrtav. Ono što jekoltom dobio, sad je koltom i izgubio.

Ljudi za tezgom su u tome imali iskustva. Znali su igru. Pravila starog sustava bila su im dobro poznata, a ona su govorila da će se sad mnogi međusobno boriti za vodstvo. Cijela organizacija, cijeli sustav će se slomiti. Nekako će se nanovo sklopiti tek nakon mnogih borbi, spletki i šahovskih poteza.

Ova dva mrtvaca na podu nisu više bila u igri. Nitko im više nije dugovao vjernost. Svi su zurili u Vancea Hackettera.

On se približavao držeći još zadimljeni kolt u ruci. Koljena su mu klecala.

— Pazite — rekao je — bio je to sasvim privatni obračun između Hannarana i mene. Ubio je mog brata. Tražio sam ga dvije godine. Sa zlatnom zemljom to nema nikakve veze.

Nakon ovih riječi je otišao.

Bio je siguran da će njegove riječi ići od usta do usta. To ga je moglo spasiti.

Možda Hannaranov divlji čopor neće krenuti u osvetnički pohod na njega. Privatna stvar ih se nije morala ticati. Možda.

Bio je dva puta pogoden. Krv je tekla iz njegovih rana. Sljedećih dana protiv Hannaranove bande nije imao nikakva izgleda. Znao je to. Morao je naći liječnika. Maglovito se sjećao natpisa na jednoj od kuća, pored kojih je prošao prije nekoliko dana. »Doktor Paul Spade«, pročitao je na vratima. Nije bilo daleko. Ipak nije znao da li će uspjeti.

Put se otegao u vječnost. Posljednjim snagama pozvonio je na vratima. Liječnik i Georgia Brown morali su mu pomoći da uđe.

VIII

Dva sata poslije toga Hacketter se osjećao već malo bolje. Rana iznad napuknutog rebra bila je zašivena. Iz mišića desnog bedra doktor je izvukao tane.

Georgia Brown je sjedila kraj njega. Liječnik je morao otići, jer je negdje trebalo biti rođeno dijete. I u ovom divljem, okrutnom i bezdušnom gradu, dolazila su nedužna bića na svijet.

Pogled Vancea Hackettera sreo se s pogledom Georgije Brown.

Gledajući je, činilo mu se da je gledao u nju. Nešto se u njoj i na njoj promijenilo od njihova posljednjeg susreta. To mu je bilo jašno. Sad je to bila više nego lijepa žena, koja je našla svoj mir u ovom svijetu. Žena koja je prije vjerovala da mrzi i prezire ovaj svijet u kojem nije našla ništa dobro.

Smiješio joj se unatoč bolovima koje je osjećao. Smiješila se i ona. Ipak je djelovala nekako ozbiljno.

— Vance, zašto se smijete?
— pitala je. — To je upućeno meni. I smiješite se zadovoljno. Zašto.

Smiješio se jače, čudeći se pri to sâm sebi. Borio se, ubio i ostao na životu. Ono što je bilo iza njega mučit će ga još mnogo dugih dana i noći. U

svojim snovima će sve uvijek nanovo doživljavati. Prepoznati lica mrtvih.

U ovom trenu sve to za njega nije bilo važno. Gurnuo je sve ružne misli daleko od sebe. Sve njegovo mišljenje i osjećanje bilo je upućeno Georgiji Brown.

— Veselim se, Georgia — rekao je — što vidim da ste se uzdigli iznad nesreće koju ste doživjeli. Ponovo ste pronašli samu sebe i ja sam sretan zbog toga.

Odmaknula je lagano glavom.

— Nisam još prešla preko svega — promrmljala je. — Još nisam sigurna da li će ono što mi se dogodilo ostati bez posljedica. Mislim o tome dan i noć. Ponekad mi se čini da neću izdržati. Najgora je neizvjesnost. Možete li si predstaviti, Vance, što bi se dogodilo kad bih dobila dijete od jednog od tih divljaka. Ja ne znam što...

Glas joj je otkazao.

Tek sad mu je bilo jasno koliko joj je bila potrebna pomoć. Malo prije je još izgledala tako sigurno, mirno, zadovoljno. Kao da je bila oslobođena móre. Sad je predstavljala oličenje bola i nesreće.

— To dijete — počeo je — ne bi bilo ništa krivo. Bilo bi to nedužno stvorenje. I kad bi takvo dijete osjetilo dovoljno majčinske ljubavi, rada...

— Ne — prekinula ga je grubo. — Molit ću liječnika da to spriječi... Ono bi me neprekidno podsjećalo na...

Nije govorila dalje. Pokušala je ustati.

— Georgia — rekao je on — molim vas ostanite još malo. Htio bih još pričati s vama. Vi ste više nego lijepi. Vi ste divna žena. Pametna ste i sposobna osoba. Ja...

— Tada ću vam postaviti jedno teško pitanje, Vance Hackett — prekinula ga je. — Ako se dogodi da rodim mješanca, biste li se i tada htjeli sa mnom oženiti? Zar bih vam i tada bila još toliko vrijedna? Da li biste tom djetetu mogli biti dobar otac?

Govorila je jasno premda ne glasno. On je znao da joj to što želi čuti vrlo mnogo znači. Nije bila riječ o njemu. Možda bi u ovakvoj prilici ovo pitanje postavila svakom drugom poštenom čovjeku. Htjela je jednostavno znati što još uopće vrijedi.

Sklopio je oči. Ipak nije mogao razmišljati. Morao joj je odgovoriti.

— Da — rekao je — htio bih se rado oženiti tobom. I Mogao bih tvom djetetu biti dobar otac, jer bi to bilo tvoje dijete. Razumiješ li, tvoje dijete? I kad pomislim na Johna Fergusona, on bi mi sigurno bio suparnik. On bi te također rado uzeo, samo kad bi ga ti htjela. Ti si krasna žena. U tebi je golema životna snaga. Kad smo došli ovamo, bila si toliko ponosna da nisi htjela da ti bilo tko pomogne. Jednostavno si otišla. I sad si već postala vrlo važna za jednog liječnika i njegove bolesnike. Od početka si krenula svojim putem. Georgia, nema mnogo žena na ovom svijetu koje bi imale toliku snagu kao ti.

Čekala je neko vrijeme, a zatim ga pogledala čvrsto u oči.

— Groznicu nemaš — rekla je tiho. — Tvoje riječi su, znači, istinite i ozbiljne. Hvala ti. Sad bi bilo vrijeme da mi ispričaš zašto si otišao u Imperial Palace i tamo ubio dva opasna čovjeka. Ali najprije popij ovaj čaj. Već je prilično dugo stajao. Pomoći će ti u borbi protiv groznice.

Gledala ga dok je pio. Ležao je neko vrijeme sklopljenih očiju. U svijesti su mu se nizale slike iz prošlosti.

— Uzgajali smo konje na malom ranču u Teksasu — rekao je napokon. — Moj mali brat i ja. Bio je malo neodgojen i drzak, taj moj mali brat. Bio je isti kao i ja u njegovim godinama. Kad sam bio star koliko i on, bio sam prilično ozloglašen. Njemu sam to htio prištedjeti. Tako smo počeli uzgajati konje. Poslao sam ga jednom prilikom u El Paso. Upao je u krčmu gdje su igrali poker. Prodao je u El Pasu dva konja i za taj novac je morao nabaviti mnoge važne stvari, potrebne na ranču: oruđe, odjeću, hranu za cijelu godinu. Moj brat je imao dobre karte. Znao je da mora dobiti. Stavio je sve, sve što je samo mogao staviti kao ulog. Čak i svoga vlastitog konja, svoje sedlo, sat i šešer oca, sve. Pet stotina dolara je stajalo protiv uloga drugog igrača. Taj igrač je bio u Hannaran, premda se tada drugačije nazivao. On je dijelio karte. Varao je. Moj brat ga je ulovio pri jednom triku i pribio mu apaškim nožem ruku za stol. Hannaran je pucao dru-

gom rukom ispod stola i pogodio mog brata u želudac. Tražio sam ga dvije godine. Slijedio sam njegov trag kroz mnoge gradove. Svugdje je varao, mnogo zaradio, tada su proradili revolveri. Išao je preko leševa. Mislio sam da je otišao u zlatnu zemlju u Montani pošto sam pretražio sva nalazišta zlata u Koloradu. Znao sam da ću ga naći tamo gdje nema zakona. Ferguson ga je otkrio. Na putu ovamo ispričao sam mu sve. Ne znam što bih još mogao dodati, Georgia.

Kimnula je.

— I što ćeš sada učiniti, mislim kad ponovo staneš na noge? — upitala je ozbiljno.

— Imam dobar posao — rekao je smiješeći se. — Za pola dobitka zamjenjujem odsutnog partnera jednog kopača zlata. Ostajem do proljeća i zatim se vraćam kući u Teksas. Osnovat ću novi ranč i uzgajati konje. Onaj koji smo imali brat i ja, više nije moj. Morao sam ga prodati. Dvije godine sam živio od tog novca.

Bio je premoren da bi i dalje mogao govoriti. Popio je malo čaja prije nego što je zaspao.

Stajala je još neko vrijeme pored kreveta, promatrajući ga.

Kakav muškarac, mislila je. On je posve drugačiji nego onaj kojeg sam izgubila. Ali i moj život je postao prokleta drugačiji. Da li je mislio ozbiljno kad je rekao da bi me uzeo za ženu samo kad bih to htjela?

Popio je čaj i groznica nije bila strašna.

Sljedećeg dana mu je liječnik pregledao rane prije nego što je Georgia mogla zamijeniti zavoje.

— Mladi prijatelju — rekao je zadovoljno — jaki ste. Za dva do tri dana morat ćete otići. Nekome će vaše mjesto sigurno biti potrebno. Ovdje pucaju na sve strane. Bit će još i gore, čini mi se. Neki ljudi žive kao svinje. Ne bih se čudio kad bi izbio tifus ili neka druga slična zarazna bolest. Tada čak ne bih mogao ni pomoći.

Nemoćno je spustio ruke.

Tada je prepustio Georgiji da stavi nove zavoje i opet je nekamo nestao.

— Zovu ga dobrim duhom Gulcha — rekla je Georgia. — Osim njega nema pravog liječnika u gradu. Ima ih, doduše, nekoliko koji se bave ovim poslom, ali kad zagusti, postoji samo doktor Spade. Čak i kad ga nema, čekaonica je uvijek puna. Neki od njih i mene smatraju liječnicom, samo zato što im previjam rane. Dok si spavao, neki ljudi su te htjeli posjetiti, Vance.

— Tko? — upitao je.

— John Ferguson — odgovorila je. — Zatim neki kopači zlata na čelu s malim čovjekom, kojeg su zvali Charly. I, naravno, Stella Mallone. Ona je i sad ovdje i čeka da je pustim unutra. Mogu li?

Pogledao ju je začuđeno.

— Zašto ne? — upitao je.

— Zato što je ona, kao što sam čula, prilično važna osoba

u Hannaranovu Imperialu — promrmijala je Georgia.

— Ti je ne voliš, zar ne? — upitao je.

— Naprotiv — odgovorila je Georgia. — Stella je iskrena, govori ono što misli. Dala mi je i dobar savjet. Ali ona je istovremeno i hladnokrvna vučica u lovu na zlato. Pustila je da u njoj umre sve što kod mene još živi. Bezdušna je. Voliš li je? Ljepša je od mene, djeluje poželjnije. S njom si i duže i zajedno...

Prekinuo ju je:

— Pusti je da uđe. Sigurno će mi donijeti novosti koje bi mi mogle biti vrlo korisne.

Georgia ga je za tren začuđeno pogledala i nestala. Nije dugo ostao sâm. Stella Mallone je ušla i sjela na rub njegova kreveta. Promatrali su se neko vrijeme šuteći.

Lijepa Stella je prva odlučila da otvori usta.

— Dakle, dobro — rekla je — sad znamo zašto si došao u zlatnu zemlju. I sad?

— Ja imam dobar posao — rekao je. — U proljeće se vraćam u Teksas. A ti?

— Zato sam i ovdje — odgovorila je. — Imperial Palace nije pripadao samo Hoganu Hannaranu. On i nekoliko drugih ljudi osnovali su udruženje. Svaki je imao svoj udio kod ostalih. Svi oni zajedno činili su u neku ruku trust. Nitko osim njih nije smio u gradu voditi nikakav lokal, kockarnicu ili kabaret. To je bio samo njihov monopol. Jučer su me postavili za poslovotkinju Imperial Palacea. Zaradit ću mnogo novaca.

— Sigurno — rekao je — vjerujem da hoćeš.

— Pomozi mi u tome — odgovorila je jednostavno. Potreban mi je čovjek u kojeg se mogu pouzdati. Ne želim biti ovisna o glupanima koje su mi dali. Usput, nitko se ne ljuti što si u obračunu ubio Hannarana. Oni poštuju vaš privatni račun. Bili bi počašćeni da te dovedem u njihove redove. Hoćeš li?

— Neću — odgovorio je.

— A mene? — upitala je ona pomalo grubo.

Znao je na što je mislila.

— Želiš li me kupiti? — upitao je. — Želiš li kupiti najbrži kolt u Last Chance Cityju? Možeš li uopće još voljeti? Srcem?

Bila su to gruba i ponižavajuća pitanja.

Ustala je.

— Mi bismo bili divan par u lovu na zlato — odgovorila je.

— Tebi bih mogla vjerovati. Ne bih bila prepuštena organizaciji na milost i nemilost. Ne bih se upustila u dublji odnos s tobom samo iz zahvalnosti. Ne, ti bi me znao zaštititi. Bili bismo prisni prijatelji u svakom pogledu. Točno, možda bismo se jednog dana morali rastati. U međuvremenu bismo ipak mnogo mogli dati jedno drugom. Hoćeš li?

— Možda — odgovorio je. — Razmislit ću o tome. Pitam se da li bih ja možda u tebi mogao zapaliti vatru koja bi gorjela dulje od jednog trenutka. Vidjet ćemo.

Kimnula je i nije se sagnula da ga poljubi. Nešto joj je govorilo da bi to bilo pogrešno. Pošla je k vratima i dobacila mu preko ramena:

— Ti si prvi momak u mom životu koji traži rok za razmišljanje. Ali ja u međuvremenu znam da si jedan između tisuću. Mislim da si toga i vrijedan. Dobro!

Otišla je. Gledao je dugo u vrata, razmišljajući o njoj.

Georgia nije došla. Sigurno je imala posla. Ispirala rane, stavljala zavoje, zamjenjivala liječnika, koji je bio negdje u Gulchu.

* * *

Jedan sat poslije — bila je gotovo večer — došao je Ship-poway Charly.

— Zapravo — rekao je — ti bi od danas nadalje morao dva puta slaviti rođendan, zar ne?

Vance Hacketter se smiješio

— Jedno vrijeme neću moći raditi — rekao je. — A upravo sad bismo morali iskoristiti vrijeme prije nego što se zemlja zamrzne. Žao mi je zbog tvog partnera, Charly. Hoćeš li me otpustiti?

Charly ga je začuđeno gledao.

— Kad me ovako pitaš — rekao je — moram ti reći da si glup kô top. Slušaj, tvoj obračun s Hannaranom je digao čitav Gulch na noge. Već se neko vrijeme govorkalo da su Hogg i Hannaran i njegov revolveraš, kojeg si sredio, pripadali najvažnijim ljudima trusta u pozadini. Onim ljudima koji love zlato na svoj način. Prevarama, koltovima i uz pomoć svih tih djevojčura. Dokazano je da je u Gulchu morala postojati neka moćna i dobro organizirana organizacija. Čim bi se među kopačima zlata poja-

vili ljudi koji su nastojali osnovati Vigilante-odrede, nestali bi bez traga. A pljačkalost sve više. Nije bilo moguće osnovati neko udruženje koje bi moglo organizirano djelovati i štititi nas. Budemo li oprezni, to će sad biti moguće. Ti si najveći junak u Gulchu. Kad bismo se sad svi mi udružili, bio bi to pravi stampedo. Ako hoćeš...

— Neću — prekinuo ga je Vance Hacketter. — Ne želim biti vođa poštenih protiv nepoštenih. Neko vrijeme će ionako biti mirnije nego dosad. Oni se najprije moraju prestrojiti, dobro potući, pa opet organizirati. To je uvijek tako kad šefa izbace iz igre. Moglo bi se dogoditi da se do sada tako dobro organizirana banda i razbije. To sam doživio i u Koloradu. Nećemo se boriti, najprije ćemo pustiti njih da se pobiju, razumiješ li? Ja ne želim ništa drugo nego ozdraviti, da bih mogao raditi s tobom. Želim zaraditi novac, da se u proće mogu vratiti kući. Ondje kanim opet osnovati ranč i uzgajati konje. To je sve, Charly.

Ovaj je kimnuo i ustao. Vance Hacketter je nakon ovog, za njega dugog razgovora, bio vidljivo umoran i iscrpljen.

— Doći ću opet, prijatelju Vance — obećao je Charly. — Nastoj da brzo ozdraviš.

Ali to Vance Hacketter više nije čuo. Umor koji ga je obuzeo bio je nalik na nesvjesticu.

IX

Za to vrijeme sva tri Slaughter bila su zauzeta poslovima na poštanskoj stanici. Između ostalog, mijenjali su putnicima i konje. Posla je bilo dosta. Kao što se moglo i očekivati, Lewis Slaughter je dobio ugovor i preuzeo postaju. Postao je nasljednik Franka O'Neila i njegove supruge Amy, koja je ostala i Slaughterovima vodila kućanstvo. Slaughterovi su od početka znali znali svoj posao, kao da za života ništa drugo nisu ni radili. Stari Slaughter je bio dobar kovač. Tom poslu je priučio i svoje sinove.

— Morate znati, momci — rekao je jednom — čak i ako prezirete težak i pošten posao, jer se ne isplati, morate uvijek nastojati na svim područjima biti najbolji. Osim što ćemo loviti zlato na svoj način, podići ćemo i ugled postaje. Ljudi s nama moraju biti zadovoljni. Zato ćete od mene naučiti potkivati konje, popravljati i stavljati kotače na kola i mnogo drugih korisnih stvari. Pravi kovač mora biti majstor. On može biti čak i umjetnik!

Sâm Lewis Slaughter je izgledao opijen onime što je govorio. Očito se sjećao onih dana kad je bio kovač. Volio je taj posao i bio je pravi majstor svog zanata.

Njegovi sinovi nisu bili oduševljeni. Nisu voljeli težak posao. Znali su da i koltom mogu zaraditi novac. Brže i lakše. No znali su da moraju poslušati oca. On je i dosad mislio za svu trojicu i sve je bilo u najboljem redu.

Da brod nije potonuo i da oni nisu izgubili sve što su imali, ušli bi drugačije u Last Chance Gulch. Ovako su morali početi od početka. Radili su marljivo u tim danima.

Amy O'Neil se utješila brzo nakon smrti svog muža. Ništa drugo joj nije ni preostalo. Sad je morala misliti na sebe. Pomisljale je i na dublju vezu s tim čovjekom, koji je imao dva tako marljiva sina.

Svidala joj se pomisao da Lewis Slaughter postane nasljednik njenog Franka. Sve više je to priželjkivala. Smetale su je duge samotne noći i prazan krevet pored nje.

Amy O'Neil bila je praktična žena. Život ju je napravio takvom. Znala je da u ovoj zemlji treba muškarca ako ne želi propasti. Njena ljepota i mladost već su prošle. Bilo joj je važno samo preživjeti. I Lewis Slaughter je nju ovih dana sve više i zadovoljnije promatrao.

Dobro je, mislila je ponekad, što ovdje nema druge žene osim mene. Kladim se da ću ga ovako jednog dana ipak dobiti. S ovako upornim čovjekom, sa dva jaka sina, bit ću osigurana za cijeli život. Bit ćemo lijepa obitelj. Dat ću im sve što im je potrebno. Brinut ću o njima kao što to čini svaka dobra žena i majka. Možda Lewis misli da još previše žalim za Frankom? Možda mi zbog toga ne prilazi?

Bile su to misli usamljene žene koja je izgubila oslonac u životu i morala se boriti za novi.

Sljedećih dana su Slaughterovi sinovi počeli razgledavati

okolice. Svaki dan jahali su u drugom smjeru, šuljali se kao Indijanci. Amy je smatrala da je to u redu. Jednog dana se dogodilo nešto što joj je otvorilo oči.

Dojahala su dva muškarca iz Last Chance Gulcha, Jašući na mršavim mazgama. Jedna od životinja je hramala. Samo zbog toga su skrenuli u postaju, inače bi zacijelo projahali.

Amy im je ponudila da nešto pojedu, a Lewis Slaughter je potkivao mazgu. Hramala je, naime, samo zato što je izgubila potkovu.

Amy O'Neil je ćaskala s jednim od muškaraca. Bili su to stariji muškarci, koji su se veselili povratku kući.

— Kod kuće imam ženu kao što ste vi, gospodo — rekao je.

— Da, vi me podsjećate na moju Carolinu. Ona čeka već prokleta dugo da se vratim kući. Ali ja sam joj rekao da ću se vratiti tek kad se to bude isplatilo.

— I, da li se sad isplati? — upitala je Amy.

On ju je samozadovoljno gledao, ne obraćajući pažnju na svog partnera, koji ga je nogom gurao ispod stola. Amy ga je previše podsjećala na njegovu ženu. Bio je siguran da ljudima u postaji može vjerovati.

— Da — rekao je — isplatilo se, gospodo. Kad se vratimo kući, naše farme više neće biti pod stečajem već na dobitku. Povećat ćemo ih. Odsad će sve krenuti nabolje. I naša djeca će imati više sreće. Da, isplatilo se.

— Lijepo — promrmljala je. — Drago mi je što se ubrajate u te sretnike. Mnogi ovdje nisu uspjeli. Vraćaju se kući kao prebijeni psi. Teško mi je kad gledam te ljude koji prolaze ovuda, vraćajući se na jug posljednjim novcem koji im je ostao. Drago mi je za vas, gospodine.

Dva kopača zlata su uskoro ustala. Tada je i ona vidjela da su obojica oko pasa imali debele pojaseve. Znala je da su pojasevi puni zlatne prašine. Svaki je imao po nekoliko kilograma. Tek kad su opet obukli kapute, prekrili su svoju »zlatnu« širinu.

Jedan od njih je lupkao čizmom po podu. Amy je pogledala nesvjesno te čizme i vidjela da su potpuno nove. Zacijelo ih je kupio tek prije nekoliko sati u Last Chance Gulchu, pomislila je.

— Malo me još žuljaju — rekao joj je čovjek. — Znate, imam velika stopala, broj četrdeset šest. Dobio sam ih jeftinije, jer imaju zelenu mrlju. Mene to ne smeta. Sigurno im je prilikom prevoza nešto iscurilo, možda zelena tinta.

Smijao se. Obojica su izašla napolje.

I Amy se smješkala, pospremajući stol. Još nije znala koliko će za nju ove čizme sa zelenom mrljom postati važne.

Kad je malo poslije izvlačila vodu iz bunara, opazila je da su Jimmy i Harvey Slaughter odjahali.

Čudila se da su sinovi Lewisa Slaughtera ovako kasno još nekamo izjahali.

— Uskoro će večera — rekla je kad se Lewis Slaughter vratio iz korala. — Zar momci nisu mogli pričekati da...

— Ah, Amy — rekao je — momci se žele samo malo zabaviti. Ovu noć će ostati malo vani. Nedaleko odavde je jedan kamp s naseljenicima. Tamo je i nekoliko zgodnih djevojaka. To ih vuče kao medvjede med, ha, ha!

Počeo se prati.

Amy je razumjela. Da, zašto se tako jaki i mladi momci kao što su Jimmy i Harvey ne bi smjeli šuljati oko naselja sa zgodnim djevojkama?

Sjetila se svoje mladosti. Kad je u to doba putovala karavanom, uvijek su se mladi momci vrzmali oko nje.

Pripremila je večeru. Jeli su. Ponekad su se pogledali.

— Amy — rekao je dok mu je ulijevala kavu — ti si, zapravo, još vrlo ljupka i simpatična djevojčica. Kad budeš zaboravila Franka, pokušaj sa mnom.

Gledala ga je i mislila: to je, dakle. Napokon je rekao što misli. Što da sad radim? Ako mu kažem da sam Franka zaboravila vrlo brzo, držat će me za hladnu i proračunatu. Ako mu kažem da ga ne mogu zaboraviti, možda više neće ni pokušavati. Prokletstvo, što da učinim?

— Ne moraš mi sad odgovoriti, Amy — promrmljao je. — Ali morala bi razmisliti o tome, da?

Ona je gutala i kimnula. Zatim se odlučila.

— Znaš, Lewis — rekla je — između mene i Franka nije

postojala velika ljubav. Rodila sam mrtvo dijete u prvoj godini braka i poslije nisam mogla imati djece. Mislim da je to Franka smetalo, premda nije govorio o tome. Bila sam mu dobra žena i on je meni bio dobar muž. Ipak nije bilo velike ljubavi među nama. Zapravo smo bili samo još dobri prijatelji i suputnici u životnoj borbi. Ništa više. Sigurno je da ga dugo neću moći zaboraviti. Ali ako pronađem drugog muškarca, neću imati dojam da varam Franka. Razumiješ li, Lewis?

— Vrlo dobro — kimnuo je. — A što se djece tiče, mi imamo dva sina. Zar to nisu krasni momci? Dakle, djeve više ne trebamo. Za novorođenčad smo i tako oboje prestari, zar ne?

Smijala se s njim. Napokon se opet mogla srdačno smijati. I mislila je da će sad sve biti dobro.

Kad je poslije pošla na spavanje, Lewis Slaughter je došao k njoj u sobu i legao u krevet do nje, kao da je to činio već godinama.

Plakala je malo u njegovim rukama i on je mislio da plače od sreće. Frank, za kojim je plakala prije nekoliko tjedana, sigurno bi razumio to što se s njom dogodilo. Čvrsto je vjerovala u to.

Život u ovoj zemlji je morao ići dalje. Takvog čovjeka kao što je bio Lewis Slaughter, sa dva jaka sina, ne bi mogla dobiti da je ovo propustila.

* * *

U isto vrijeme su Jimmy i Harvey Slaughter već skinuli dva kopača zlata s njihovih mršavih mazgi. Za svakog je dio dovoljan po jedan metak. Mogli su dobro ciljati. Mjesec i zvijezde su davali dovoljno svjetla. Pucali su istovremeno. Samo jedan pucanj je na kratko prekinuo urlanje vukova i kojota.

Braća su puhala.

— Prokletstvo — zamumljao je zatim Jimmy — to baš i nije tako jednostavno. Zlobno je i podmuklo, ovako iz zasjede...

— I ja tako mislim — odgovorio je promuklo njegov brat.

— Ali ne možemo srediti u dvojboju sve ljude koje želimo opljačkati. Uostalom došli smo sa starim u ovu zemlju po zlato. To ćemo i činiti. Ne smijemo si pri tom dopustiti da budemo premekani.

— Ne — promrmljao je Jimmy. — Ali kažem ti da će nas ovi mrtvaci progoniti i u snu. Sjedit će na rubu našega kreveta. Hoćemo li moći živjeti s tim? Jesmo li zaista toliko hladni i bezosjećajni?

— Cijeli svijet je takav — tvrdio je samouvjereno Harvey. — Ljudi su se uvijek ubijali zbog zlata. Pah! — otpuhnuo je bezdušno.

Stigli su do svojih žrtvi i počeli tražiti zlato. Brzo su ga našli.

* * *

Već je bila prošla ponoć kad se Amy probudila. S dvorišta je dopirao tihi zvuk kopita. Njeno izvježbano uho joj je govorilo da su stigla dva jahača.

To su se Jimmy i Harvey već vratili, pomislila je.

Lewis Slaughter se pomakao. Ustao je tiho iz kreveta i izišao iz sobe. Čak ni vrata nisu zaškripala. On je težak i krupan čovjek, mislila je Amy, a šulja se tiho kao divlja mačka. Ili kao lopov. Glupe li usporedbe, ljutila se sama na sebe. Ustala je i pošla prema prozoru. Noć je bila svijetla. Vidjela je obrise Slaughterovih sinova. Izlazili su iz korala. Krupna prilika Lewisa Slaughtera išla im je u susret. Sva trojica su nestala u sjeniku.

Amy se pitala što su tamo tražili u ovo doba noći. Da li su željeli samo razgovarati s ocem i bojali se da bi u kući mogli biti preglasni?

Osjećala je da bi morala nešto više znati o ovoj obitelji, kojoj će uskoro pripadati. To nije bila samo znatiželja, ne, bio je to nagon koji ju je tjerao naprijed. Običan nagon žene kojoj u životu ništa nije bilo poklonjeno i koja je znala da u svojim godinama više nije imala vremena za pogreške.

Mislila je i na dva kopača zlata, koji su prošli ovuda. Na Jimmyja i Harveyja, koji su uskoro poslije njih otišli nekamo iako večera bila gotova, a da joj nisu rekli da neće jesti kod kuće i da ne bi trebala kuhati za njih.

Zašto je Lewis Slaughter bio tako oprezan? Zašto njegovi sinovi nisu na prstima otišli u krevet?

Amy je otvorila odškrinuti prozor i izašla napolje. U spavaćici je krenula preko dvorišta, došla do prednjega kraja sjenika.

U daskama ambara je pronašla rupu koju je tražila i pogledala unutra. Tri Slaughtera su upravo nabijala zemlju i navlačila sijeno preko tog mjesta.

— Ovo je tek početak, momci, tek početak. Ako budemo dovoljno pametni...

Bio je to glas Lewisa Slaughtera, ali Amy ga nije dalje slušala. Trčala je natrag.

Tek se malo ugrijala u krevetu kad se Lewis Slaughter vratio u sobu. Amy se pravila kao da se upravo probudila.

— Bio si negdje, Lewis? — upitala je zijevajući.

— Ah, morao sam van — rekao je — popio sam previše kave i pojeo previše juhe. Spavaj samo dalje, Amy!

Okrenula se na stranu, ali više nije mogla zaspati. Lewis je uskoro zahrkao. Možda su on i njegovi sinovi banditi? — pitala se.

Sljedećeg jutra to je prilično sigurno znala.

Harvey je nosio velike čizme jednoga od kopača zlata, svijetložute sa zelenom mrljom. Amy ih je odmah prepoznala. Ona zelena mrlja svakom bi upala u oči. Osim toga, Harveyjeve stare čizme bile su u prilično lošem stanju, a ove su bile nove. Poželjela je da ga pita za njih, ali se nije usudila.

U podne je Lewis Slaughter došao k njoj u kuhinju i stajao pored nje kao da nešto očekuje, dok je mijesila tijesto za pitu.

— Što je? — upitala je gledajući ga sa strane.

Njegov pogled bio je surov, čak prijeteći.

— Bio sam kod sjenika — rekao je — i našao sam tragove bosih nogu u prašini. Netko je stajao pred rupom u daskama i gledao u ambar. Jesi li to bila ti, Amy? Prošle noći kad sam bio vani?

Znala je da nema smisla da mu laže. On bi je sigurno poveo i prisilio da stavi bosu nogu u otisak u prašini. Nije bila dovoljno oprezna. Nije ni pomislila na to da bi tlo pored ambara moglo biti mekano ili da je prašnjavo. Sad je bilo prekasno. Morala je reći istinu.

Okrenula se prema njemu.

— Vas trojica ste banditi? — upitala je suho.

— Što ako i jesmo? — upitao je. — Zar onda ne bi više htjela ostati s nama? Zar tada ne bi željela biti moja žena? Razmisli, mi smo ovdje samo u lovu na zlato. Čim budemo imali dovoljno, počet ćemo negdje sasvim novi život. Želimo samo jedan mali dio. No, odluči se!

Ona je znala što je zahtijevao od nje. Ali je znala i da nema nikakvog drugog izlaza.

— Ako je tako — rekla je — gledajte da po mogućnosti što prije odemo odavde i započnemo drugi život. S Frankom u tome nikad ne bih uspjela.

— Sa mnom ćeš uspjeti — odgovorio je nježno je gladeći po kosi. Nakon toga je otišao iz kuhinje, jer se iz daljine čulo približavanje poštanske kočije iz Fort Bentona.

Stajala je ukočeno neko vrijeme, potpuno zaboravljajući na tijesto. Znala je da ne može pobjeći.

Ali može li ostati, sve znati i držati se pasivno?

X

Noći su u Last Chance Cityju postale glasnije, divlje, razuzdanije. Ova galama širila se kilometrima daleko i vraćala se kao jeka. Bilo je i drugih šumova u Gulchu. Katkat se čuo samo kratak vrisak, tu i tamo je odjeknula pucnjava. Ja-hači su i noću lutali kroz Gulch i kopove zlata. Ponekad su sneni kopači pitali tko to prolazi. Na muk su slijedile psovke i pucnjevi. Život u Gulchu postajao je sve nesigurniji.

Iako se Hannaranova divlja horda podijelila u više malih bandi, koje su se neprestano međusobno borile i za teritorij i za plijen, pljačkalo se više nego prije.

Mrtvih kopača, koji su imali sreću da nađu ne samo prašinu nego i grumenje zlata, bilo je sve više. Sustav njihova otkrivanja djelovao je nepogrešivo. Nije čak bilo ni posebno teško otkriti ih. Trebalo ih je samo dobro promatrati. Nekima se sreća mogla pročitati već na licu. Drugi su je podijelili u baru s prvom djevojčicom na koju su naišli. Treći su se napili i govorili više nego što je bilo potrebno.

Svaka je noć u Gulchu bila opasnija od prethodne.

Vance Hacketter je četvrtog dana napustio liječnikovu kuću i oslobodio krevet jednom nesretniku kojem je komad stijene zgnječio nogu.

Poštapao se i prilično je šepao, ali je bio živ i sretan zbog toga. Njegove rane su dobro zacjeljivale i nisu se otvarale. Morao se samo kretati krajnje oprezno.

Oproštaj s Georgijom Brown bio je kratak. Imala je mnogo posla. Čekaonica je bila puna ljudi.

Stajali su sučelice u maloj, uskoj sobici. Gledala ga je. Imala je oči boje meda, zlatna kosa joj je straga bila svezana crnom trakom. Kopači zlata koji su ovuda dolazili zvali su je zlatnim anđelom.

— Volio bih te ljubiti, Georgia — rekao je.

— Iz zahvalnosti što sam te negovala? — upitala je malo podrugljivo.

Jedva vidljivo je odmahnuo glavom, podigao je ruku i pomilovao je po obrazu.

— Ti si poželjna, vrijedna i dostojna žena — rekao je. — Htio bih te ljubiti, da, ali muškarac mora osjetiti da ti čekaš i želiš da te ljubi. Kad dopreš tako daleko, dopusti da to vidim ili osjetim. Mogu čekati. Htio sam samo da znaš da bih te sad volio ljubiti. Razumiješ li?

Kimnula je i pogledala ga.

— Jedno ti već sad mogu reći — promrmljala je. — Neću dobiti dijete ni od jednog od onih nitkova.

— Rekla je to glasom punim mržnje. — Sad znam da neću.

Samo je kimnuo.

Nije je dotakao niti ju je pokušao pomilovati.

— Ja mogu čekati — mrmljao je. — Kad bih ti mogao pomoći, ja bih to učinio. Samo ne znam kako. Mogu ti samo reći da bih želio da odeš sa mnom u Teksas u proljeće. Zajedno bismo uzgajali konje na ranču. Konji su moj život. Voliš li konje?

— Volim — kimnula je. — Posebno malu zdrebad. Volim konje i pse. Mislim da bih mogla biti sretna s tobom u Teksasu, daleko od svih ovih ljudi. Samo mi daj malo vremena, Vance.

Kimnuo je i otišao. Stajala je mirno nekoliko trenutaka pitajući

se zašto mu nije dopustila da osjeti da želi biti ljubljena. Mogao je to pročitati u njenim očima, samo da je htjela. Nije još bila tako daleko. U dubini svoje duše još je previše osjećala uprljanost i poniženje. Još nije imala sav svoj ponos.

Željela se osloboditi svih ovih crnih misli i osjećaja. Samo tada će se moći radovati muškarcu kakav je bio Vance Hacketter, uživati u njegovim poljupcima.

Vratila se poslu. Posao je za nju i dosad bio najbolja terapija.

* * *

Vance Hacketter nije znao kako će doći do Shippoway Charlyja i njegove kolibe. Tako daleko ni u kom slučaju nije mogao hodati.

Šepao je polako glavnom ulicom Last Chance Cityja. Bilo je podne. Promatrao je ljude oko sebe. Danju je Gulch izgledao drugačije nego noću. Ljudi su marljivo radili, ulagali, gradili, trgovali. Svi poslovi su se, jasno, ticali zlata. Svi ovi trgovci u dućanima, bankari u bankama, svi su htjeli nešto od zlata koje se posvuda tražilo. Oni su to barem pokušavali na pošten način. Nisu krali ni pljačkali već su za zlato prodavali robu ili pružali neke druge usluge.

Cijene su, doduše bile vrlo visoke, sve je bilo skupo. Na ovaj način su ti poštenu i marljivi ljudi dolazili do svog dijela, za koji su mislili da im pripada.

Uto je Vance Hacketter ugledao Johna Fergusona. Nije imao ni šešira ni kape na glavi, pa mu je plava kosa blistala na jesenskom suncu.

Odmah je prepoznao Vancea Hackettera i pristupio mu.

— Lijepo je vidjeti vas, Vance — rekao je. — Htio sam vas posjetiti i

dva puta sam razgovarao s Georgijom, ali mi je oba puta rekla da upravo spavate i da vas ne smije buditi. Sad sam opet krenuo k vama.

Promatrali su ispitivački jedan drugoga. Činilo se da se između njih nešto izmijenilo. Znali su to obojica, a da i nisu govorili o tome.

— Smijete li pušiti? — upitao je John Ferguson, vadeći cigare iz džepa — ili vam je liječnik zabranio?

— Nije — odgovorio je Hacketter. — Nemam ništa protiv jedne dobre cigare. Vidim da su vaše posebno dobre. Znači, ide vam dobro, zar ne?

— Vrlo dobro — kimnuo je zadovoljno John Ferguson. — Kraljica Imperial Palacea i ja uortačili smo se. Bio joj je potreban muškarac na kojeg će se uvijek moći osloniti. Koji će je braniti bude li zatrebalo. Mi smo u neku ruku par vukova u lovu na zlato. U proljeće ćemo imati dovoljno i napuštamo ovo mjesto. Ide mi dobro, zašto da tajim. Preuzeo sam kockarnicu na sebe, a Stella se brine o zabavnom programu.

— Dakle, vadite budalama novac i zlato iz džepa i šišate ovce? — smijao se Vance Hacketter.

Ferguson se iznenada uozbiljio.

— Svatko lovi na svoj način — rekao je polako.

Hacketter je kimnuo.

— Sigurno — rekao je. — Tako postupaju sva živa bića na zemlji. Svi se hrane na neki način. Svi oni imaju svoju svrhu i smisao. Ipak vas moram upozoriti, prijatelju. Nemojte ništa započeti niati s bandom čijom milošću Stella sada vodi Imperial Palace. Jednog lijepog dana će netko očistiti tu palaču. Mnogi će visiti. Kopači

zlata su se već uzburkali. Bit će loše za vas kad se pokrenu. Oprez, prijatelju!

– Znam – promrmljao je zabrinuto John Ferguson. Vance Hacketter je mahnuo vozaču kola koja su upravo prolazila.

– Hej, mogu li s vama? Gore do drugoga poprečnog klanca?

– Penjite se – odgovorio je čovjek i zaustavio konje.

– Vi ste čovjek koji je ubio Hogana Hannarana i Linca Bridgera, zar ne – upitao je pošto su prešli dio puta.

Vance Hacketter je samo potvrdio glavom.

Čovjek ga je znatizeljno promatrao sa strane.

– U Gluchu – rekao je tada polako – ima sve manje tajni. Mnogo toga postaje jasnije. Nešto se još ne može dokazati, ali je ipak krenulo zahvaljujući vama. Hannaran i Bridger su došli ovamo s gomilom revolveraša. Uskoro mu je pripao Imperial Palace. Ne njemu samom, morao je dijeliti s drugima, jer bi ga inače poslali do vraga. Sad je mrtav. Imate sreće, prijatelju, što su vas nakon toga ostavili na miru. Jer inače...

– Vi mnogo toga znate – promrmljao je Hacketter i pogledao ga.

– Ovdje to već pomalo svi znaju – stresao je čovjek glavom. – Viješti i glasine lete naokolo poput leptira. Pazite samo, Hacketter, da vas ne uvuku u nešto. S tom bandom ne treba imati posla.

– Za to uopće nisam zainteresiran – promumljao je Hacketter. – Želim samo nakupiti malo zlata i u proljeće otići kući u Teksas. Ako me ostave na miru, neću se miješati u njihove stvari.

Kad je nešto poslije polako šepao puteljkom prema Charlyjevoj kolibi mnogi kopači zlata izašli su iz svojih nastambi da ga vide. Srdačno su ga pozdravljali i željeli mu skoro ozdravljenje.

Charly je došao iz velike rupe u kojoj je kopao i veselo ispružio obje ruke prema Hacketteru. Tek tada je vidio koliko je Vance bio iscrpljen.

– Moraš leći, prijatelju – rekao je. – Ipak je to bilo previše za tebe. Sretan sam što si opet ovdje. Divno! Danas navečer imamo sastanak. Doći će svi kopači zlata iz okolice. Sastavit ćemo Vigilante-odbor. Pazit ćeš na naše zlato dok se ja ne vratim. Dodi, vrijeme je da legneš. Jesi li već nešto pojeo?

Krenuli su prema kolibi.

Hacketter se ispružio i odmah zaspao. Probudio se tek kad je Charly odlazio.

Stavio je svoj kolt nadohvat ruke i ostao ležati u tami.

Vrata kolibe bila su otvorena. Žudno je udisao svježi zrak što je dopirao izvana. Znao je da je bio prilično sâm u naselju. Svi su otišli na sastanak. Prisluškivao je. Dugo je sve ostalo mirno. Samo je neka mala životinja šmugnula u travu i dahtala u tami.

Hacketter je mislio o tome što će kopači zlata odlučiti na sastanku. Što će se dogoditi? Da li će s krivcima visiti i nedužni? Uvijek je tako bilo ondje gdje nije postojao red i zakon već su gnjevni i bijesni uzeli pravdu u svoje ruke. Sve to nije mogao promijeniti. Još nije bio zdrav, morao je ležati da bi prikupio novu snagu. Morao je čuvati i zlato što je ležalo u rupi ispod kamene ploče pred kamionom.

Kad je već prošla ponoć, i on gotovo opet zaspao, čuo je šum od kojeg se trgnuo. U svom životu imao je posla i s Apašima i meksičkim bandolerosima. Znao je da su ove šumove stvarali ljudi a ne životinje. Bila su trojica.

Zastala su ispred kolibe.

— Stigli smo — rekao je jedan glas promuklim šapatom. — To je sigurno koliba koju tražimo.

Hacketter je jasno čuo svaku riječ. U klancu je bilo tako tiho da je čak i noćna buka iz Last Chance Cityja dopirala dovde.

U vratima se pojavila sjena.

— Što hoćete? — upitao je Vance Hacketter s kreveta, držeći svoj kolt u ruci.

Odgovorila mu je paljba iz tri revolvera. Meci su se zabili u zid iznad njega.

Hacketter je bijesno odgovorio vatrom iz svoga kolta. Nije znao za milost. Pucao je po spodobama, koje su padale i grčile se na podu, sve dok se više ništa nije micalo. Čuo je kako jedan od njih bježi.

Bila su, dakle, trojica i došli su jer su pretpostavljali da je u kolibi bogat plijen. Morali su znati i da je Shippoway Charly bio na sastanku kopača zlata. U svakom slučaju nisu znali da je Vance Hacketter bio unutra.

On je čekao i punio svoj kolt. Čekao je sve do jutra. Kad se Shippoway Charly pojavio sa susjedima, već je rudila zora. Na njegovo vikanje došli su svi da vide dva mrtva napadača.

— Jesi li u redu, VanceŽ! — vikao je Charly sav izvan sebe.

— Sigurno — odgovorio je on s kreveta. — Pucali su previsoko, jer nisu znali da ležim. Mislili su da stojim u mraku.

— U ovoj dugoj noći sredili smo gomilu takvih — režao je Charly bijesno. — Tebi je ovdje ipak bilo najugodnije. Htjeli su, znači, naše zlato?

* * *

Prošlo je osam dana. Vance Hacketter je potpuno ozdravio i počeo raditi laganiye poslove. Pomagao je Charlyju gdje je god mogao. Tih dana dospjeli su do sloja koji je sadržavao više zlata nego dosad. Kopali su dnevno više od tri stotine dolara u zlatu.

Charly je nestajao gotovo svake noći. Ponekad je znao ponešto natuknuti, po čemu je Hacketter prilično dobro mogao zaključiti što se događa u Last Chance Cityju, Gulchu i klancima oko njega.

— Zapravo si ti počeo — rekao je jedanput pri ručku.

— Kad si ubio Hogana Hannarana i Linca Bridgera — nastavio je — poljuljao se cijeli sustav ove bande. Počeli su se boriti za prve redove. Stvorilo se toliko interesnih skupina da se više nije znalo tko što hoće. Neko vrijeme su ostali bez predvodnika. Mi smo iskoristili to vrijeme, snašli se i organizirali. Osnovali smo odbore Vigilante. Sad su banditi u Gulcu izgubljeni. Sve se okrenulo u našu korist. Ali sve je počelo od tebe. Postao si poznat čovjek u Gulchu, Vance.

Hacketter je žvačući kimnuo.

— Što je s Imperial Palaceom — upitao je tada. — S lijepom Stellom Mallone i njenim partnerom Johnom Fergusonom? S njima sam brodom stigao u zlatnu zemlju.

— Ništa nije s njima — rekao je Charly. — Dosad nisu okrivljeni ni za što. Budu li pametni, neće ništa skriviti. Vigilante — odbori ne znaju za milost.

Vance Hacketter je kimnuo i više ništa nije rekao.

Sljedećeg je dana posudio mršavu mazgu nekog susjeda i odjahao u Last Chance Gulch.

Nakon ručka u hotelu otišao je u Imperial Palace. Stella Mallone i John Ferguson su ručali za stolom u uglu ispod stuba.

— Jesi li već...? — počela je Stella, na što je on odmahnuo rukom i sjeo k njima.

— Živite dobro, zar ne? — upitao je.

Pogledali su ga i znali su da im je time htio reći da mogu biti zadovoljni i da ništa ne bi smjeli riskirati.

John Ferguson se smijao. — Možda će nas uskoro izbaciti odavde — rekao je. — Mislim, ako ne napravimo veliki dobitak. Razumijete li, prijatelju Vance? Mi smo ovdje samo namještenici. Od nas se očekuje da zaradimo novac, mnogo novca. Ili zlata. Ako ne uspijemo, izbacit će nas.

— Možda bi bilo zdravije za vas da to i učine — promrmljao je Vance Hacketter i ustao.

Promatrao je Stellu i uspoređivao je s Georgijom. Nema sumnje, Stella je bila ljepša. Na žalost, u duši nije bila sposobna ni za što. Kod Georgije se još mogao nadati.

— Nemojte da vas u nešto uvuku, prijatelji — rekao je. — Tada je bolje dići ruke od svega.

Otišao je rekavši to.

— Zacijelo nas je došao upozoriti — obratila se Stella Fergusonu.

Misli na to. Vance nam želi dobro. Nemoj da te uhvate, John!

— Pri čemu? — upitao je pomalo uvrijeđeno.

Nije mu odgovorila.

Dvanaest sati poslije toga ponoć je već bila prošla i John Ferguson je igrao poker za zelenim stolom. U jednom trenutku je sâm sebi dao dvije karte. Jednu od njih ispod stola, i za nju je znao da je pikova dama i tako je lijepo pristajala uz one tri koje je već imao.

— Dali ste odozdo! — povikao je jedan od njegovih protivnika. — Sve sam jasno vidio! I taj čovjek i njegov susjed pokušavali su izvući revolvere. Johna Fergusona je uhvatila panika.

Cijelu noć je gubio. Jednostavno mu danas nije išlo. U ovoj igri s osobito velikim ulozima nada se da će povratiti izgubljeno. Htio je pobijediti. Trik koji je upotrijebio čuvao je za nuždu kao što je bila ova. Više nije imao vremena za razmišljanje.

Odjeknula su dva pucnja. Zatim je nastala tišina.

— Ustrijelio ih je obojicu — prekinuo je tišinu jedan promukli glas. — On vodi ovu kockarnicu, a uhvatili su ga pri prijevari. Pucao je brže. Kakav momak!

— Nije znao izgubiti — rekao je Ferguson dovoljno glasno. — I kad su obojica potegla pucaljke, nisam se valjda morao dati ubiti, zar ne?

Nitko ništa nije rekao. Ferguson je lagao i svi su to znali.

Dva čovjeka koja je tako munjevito pogodio ležala su na podu. Jedan je tiho stenjao. Bio je još živ. Po odjeći se vidjelo da su obojica bili kopači zlata. Nahrupili su ostali kopači, podigli ih i ponijeli prema izlazu.

— Brže! — vikao je jedan glas. — Brže liječnika! Možda se još nešto može spasiti!

John Ferguson se okrenuo i izašao. Znao je da je sada gotov i da

mora nestati. Čuo je to po gundanju koje ga je pratilo.

Znao je i što su Vigilante-odbori činili u takvim slučajevima da bi zaštitili poštene kopače zlata. Mnogo ih je visilo u posljednje vrijeme i priče o tome su kolale gradom.

U kancelariji Imperiala već ga je čekala Stella Mallone. Već je znala što se dogodilo.

– Moram nestati, i to smjesta – rekao je Ferguson.

– Dogodilo se upravo ono na što nas je Vance Hacketter došao upozoriti – rekla je. – Ovo upozorenje je izgovorio prije nepunih dvanaest sati. Znam da moraš nestati, John. Bila su to dva kopača zlata, koje si...

Nije govorila dalje već je glavom pokazala na pakete novca koji su ležali na stolu.

– Uzmi ih – rekla je. – Skupila sam sav papirnati novac koji sam mogla naći. Lagano je. Zlato bi samo otežalo tvoj bijeg, jer je preteško. Mnogo sreće, John!

Dok je govorila, on je prišao stolu i počeo trpati novac u džepove. Napunio je čak i sare svojih čizama. Nosio je fine mekane čizme iz Alabame, koje su ga prije nekoliko dana stajale mnogo novca.

Kad se uspravio i pogledao Stellu, vidio je u njenim očima da ga je već otpisala. Tako je lijepa, dražesna i poželjna, mislio je u sebi i žalio je pri tom. Svaki čovjek bi pomislio da je skinuo zvijezdu s neba kad bi je samo dobio. Zapravo je ona hladna vučica, koja misli samo na plijen i ni na što drugo. Zacijelo je prošla gadne stvari. U duši je mrtva kao kamen.

– Barem mi zaželi sreću, Stella – rekao je kimnuvši glavom. – Sad ću je zaista trebati. Otići ću kroz stražnja vrata.

Stella mu je samo kimnula i to je bilo sve.

XI

U dvorištu poštanske i teretne postaje uvijek je stajalo nekoliko osedlanih konja, na koje je noćni čuvar trebao paziti. Ferguson je pokušavao pronaći jednog koji bi mu izgledao dovoljno jak i izdržljiv. Noćnog čuvara nigdje nije bilo.

Odvezao je životinju koja mu se učinila pogodnom i uzjahao je pošto je čvrsto zategao sedlo. Počela se ritati, ali ju je brzo svladao. Na izlazu je htio skrenuti u lijevo.

U tom trenutku su s obje strane na njega skočile ljudske prilike i strgle ga s konja. Borio se očajnički, ali nije uspio. Bilo ih je previše. Dobio je udarac u glavu i na trenutak izgubio svijest. Osjećao je samo da ga vuku.

Došao je k sebi, sjedio je na zemlji. Vidio je ljude koji su ga okružili i gledali ga.

Kroz rupu u oblacima mjesec je sjao na njih.

Ugledao je debelu i žilavu granu jednog stabla iznad sebe. Sjetio se tog stabla, kojem se uvijek divio kad bi projahao pored njega. Sad više nije imalo lišća, a ipak je bilo lijepo. A preko jedne grane toga golemog hrasta već je visilo užo s omčom na kraju.

John Ferguson je znao da je izgubio. Ustao je i prekrizio ruke na prsima. Čekao je.

– Mi smo odbor Vigilante – rekao je muškarac koji je stupio pred njega. – Ovo ovdje je suđenje. Imaš li što reći u svoju obranu?

– Najprije moram znati za što sam optužen – odgovorio je John Ferguson.

– Ja sam tužilac – javio se drugi glas nakon nekoliko trenuta. – Ustrijelio si dva poštena kopača zlata, koji su te uhvatili u varanju na kartama.

– To nije dokazano – rekao je prkosno Ferguson. – To su one dvije budale samo tvrdile, jer nisu znale izgubiti. Ja tvrdim suprotno. Dakle?

Pitao je to krajnje ogorčeno i s dubokim prezirom, kao što je to samo mogao učiniti netko tko je bespomoćno izručen na milost i nemilost. Osjetio je val bezdušnosti koji je od ovih ljudi strujao k njemu u tišini što je nastala.

– Ako je ovo pošteno suđenje – rekao je promuklo – morate me pomilovati zbog opravdane sumnje u moje djelo. Kažem vam još jednom da su se prevarili moji sui-grači. Oni nisu htjeli izgubiti. To je sve. Kunem se!

Bio je svjestan da laže i da je upravo lažno prisegao. Samo je htio spasiti goli život. To mu nitko nije mogao zamjeriti.

– Jednog si ubio, drugi će sigurno također umrijeti – rekao je jedan glas. – Ako si nedužan, zašto si odmah pucao? Zašto si pokušao pobjeći? Bila su to dva poštena čovjeka. Kod kuće ih čekaju žene i djeca. Kockaru, bilo je to glatko ubojstvo. Za to kod nas dolazi smrtna kazna.

– Ako me ubijete, tada ste vi ubojice – odgovorio je. – Onda ste i sami zaslužili vješala. Niste vi pravi sud. Dajete si samo dopuštenja koja vam ne pripadaju.

– Želimo očistiti sve bandite, ubojice, varalice i pljačkaše – rekao je novi glas. Previše zla su nanijeli takvi. Sad će vas uništiti bijes pravednika.

– O, vi, sveci – rugao se Ferguson. – Što si sve ne umišljate! Što mislite tko ste!?

Ali oni nisu obraćali pažnju na njegove povike.

– Dakle, zaslužio je smrt – rekao je netko. – Tko je protiv? Nitko? Idemo!

Zgrabili su ga. Nije imao izlaza. Sljedeći dan našli su ga kako visi na hrastu. Na njegovoj nogavici bio je pričvršćen komad papira, na kojem je pisalo:

»Uhvaćen je pri varanju na kartama i ustrijelio dva poštena čovjeka.

odbor-Vigilante«

Visio je cijeli dan na stablu, nedaleko od puta za Last Chance City. Druge noći je nestao.

Dva muškarca koja su ga skinula dobila su od Stelle Mallone dobru nagradu. Odnijeli su ga u napušten rudnik i srušili jedan potporanj iznad njega. Ondje je ostao.

Stella Mallone je već te noći dobila novog poslovođu kockarnice,

– Gospodo, šalje me udruženje da zauzmem Fergusonovo mjesto – rekao je skromno. – Taj Ferguson očito nije bio pravi čovjek, zar ne?

Promatrala ga je i zaključila da se, od Fergusona najvjerojatnije razlikuje samo utoliko što je drugačije izgledao. U svemu drugom bio mu je vrlo sličan. Bio je kockar i pustolov, revolveraš u lovu na zlato.

– Zovete se? – upitala je.

– Jesse, Jesse Fargo – odgovorio je. – Rado bih i kod vas zauzeo Fergusonovo mjesto. Proklete ste lijepi, Stella!

Nasmijala se hladno i prezirno.

– Pustite me na miru – rekla je. – Kao što me je i Ferguson ostavio na miru. Još prije nekoliko godina zasitila sam se takvih ljudi kao što ste vi. Kod mene takve stvari više ne pale. Ništa više!

Oči su mu se suzile.

– Oho – rekao je tada – tako znači stoje stvari. Nisam ja kriv što je svijet pun budala. No, nas dvoje ćemo vidjeti, zar ne?

– Prihvatite se svog posla – odgovorila je. – Moram se pripremiti za nastup s novom pjesmom.

* * *

Tih dana je u kući liječnika Paula Spadea umro stari Daniel Scott. Ništa više za njega nisu mogli učiniti, iako ga je Georgia Brown požrtvovno njegovala i liječnik Spade upotrijebio svu svoju vještinu. Staro srce Daniela Scotta više nije kucalo.

Došli su njegovi prijatelji i susjedi s nalazišta da ga stave i kovčeg i pristojno sahrane.

– Vi ste njegova nasljednica – obratio se jedan od tih ljudi Georgiji Brown. – Rekao je da ste ga njegovali kao da ste mu rođena kći, da ste mu olakšali posljednje dane, osobito noći. Još jednom je u životu osjetio toplinu. Daniel je jednom imao kćer, kojoj ste vjerojatno vrlo slični. Izgubio ju je u ratu u Georgiji. Kuća im je izgorjela i njegova kći, koja se zvala Georgia kao i vi, nestala je u plamenu. Dakle, sada nasljeđujete sve što je ostavio iza sebe. Njegov kop je vrijedan. Nas nekoliko bi se rado složilo i kupilo ga od vas. Mogli bismo vam dati dvadeset tisuća dolara.

Georgia je od iznenađenja izgubila dah. Srce joj je kucalo kao ludo i prijetilo da će iskočiti. U ušima joj je zvonilo. Shvatila je da je postala bogata.

Dvadeset tisuća dolara! Tim novcem je mogla početi novi život.

Kimnula je.

– Slažem se – rekla je. – Vaše poštenje me iznenađuje, gospodine. Niste mi uopće trebali reći i ja ne bih...

Kopač zlata je jednostavno odmahnuo rukom.

– Svi smo mi starog Daniela vrlo voljeli. Svi smo u klancu bili kao jedna velika obitelj, zakleta zajednica. Bio nam je kao otac ili brat. Old Daniela je svatko volio. Zbog toga smo vam zahvalni, gospodice Georgia. Ljudi vas zovu zlatnim anđelom Last Chance Gulcha. To ime ste pošteno zaslužili. Dakle, doniet donijet vam zlata u vrijednosti od dvadeset tisuća dolara. Platiti ćemo vam zlatnom prašinom. Nismo mijenjali zlato u novac jer bi inače banditi saznali za nj. Morate ga dobro sakriti, Georgia!

Pošao je za prijateljima koji su ga čekali kod kola, s mrtvacem u kovčegu. Georgia je stajala ukočeno na vratima prateći ih pogledom. Htjela je da odmah počne pakirati stvari i da nestane odavde čim dobije novac. Mogla je još kod Fort Bentona uhvatiti brod koji bi je prije zime dovezao u Saint Louis.

Tada je odmahnula glavom.

Ne, nije tako jednostavno mogla pobjeći. Stari liječnik je računao na nju. Što bi bez nje u čekaonici svi oni ljudi za koje liječnik nije imao vremena i kojima je bila dovoljna i samo njena pomoć? Nije ih mogla ostaviti tek tako. Ovdje je imala obaveze, na koje je bila ponosna. Možda će u proljeće doći još koji liječnik u zlatnu zemlju. Liječniku će tada biti lakše i bez nje. Možda će dotle naći kakvu djevojku ili ženu, koja će biti voljna da je naslijedi.

Sakrit će zlato i ostati u Gulchu do proljeća.

* * *

Jedne od tih noći pao je prvi snijeg. Putovi i staze su, doduše, ostali

prohodni, ali se zemlja sve više zamrzavala. Život i posao u rudnicima zlata bili su sve teži.

Vance Hacketter je opet bio u punoj snazi. Čitavo vrijeme nije bio u gradu. Ponekad je mislio na Georgiju Brown i pitao se da li bi možda sad željela njegove poljupce.

Jedanput je već gotovo stigao u grad, ali se vratio. Mislio je da joj mora još dati vremena.

Jedne od tih ranih večeri, kad je mrak noći tek počeo padati na uski klanac, nekoliko susjeda došlo je u Charleyjevu kolibu.

Čovjek koji je išao na čelu govorio je u ime svih.

— U rudnicima se više ne može raditi — rekao je. — Zemlja je pretvrda. Svaki od nas sakrio je zlato u svojoj kolibi. Odlučili smo ga poslati poštanskom kočijom u Fort Benton. To je opasno, jer su takve pošiljke omiljena meta pljačkaša. Poštanska i teretna linija ne preuzima odgovornost, jer ne dobiva osiguranje ni za kakvu premiju. Nekolicina nas će pratiti zlato u Fort Benton. Vance Hacketter će nas voditi.

Govornik je zašutio i svi su čekali odgovor.

Gledali su Hackettera u slabom sjaju svjetiljke što je osvjetljavala malu prostoriju. Čučali su ili stajali jedan pored drugog, ispunjavajući gotovo cijelu kolibu. Širili su oko sebe kojekakve mirise. Živjeli su grubo, nijedan nije imao kupao-nicu. Ali svu su bili poštteni i marljivi ljudi, koji su se jednog dana željeli vratiti u drukčiji život.

Vance Hacketter je osjećao njihove poglede. Stresao je glavom.

— Tako to neće ići — rekao je.
— Ako se banditi usuđuju napasti poštansku kočiju, napast će i nas. Bilo bi nas sedam ili osam, zar ne?

Bilo gdje bi nas mogli napasti iz zasjede. Neki od nas morali bi umrijeti. Ne, to ne ide. Mora poći pedeset ljudi ili samo jedan, koji bi se i danju i noću skrivao kao sjena. Taj bi morao jahati dok pada snijeg, koji bi odmah prekrivao njegove tragove.

Razmišljali su o tim riječima i počeli kimati.

— Znači, ti bi jahao za sve nas?

— upitao je Shipooway Charly.

Vance Hacketter je oklijevao, osjećao je na sebi ispitivačke poglede prisutnih. Znao je što se sad vrzmalo po njihovim glavama. Svaki je razmišljao o tome treba li njemu samom povjeriti toliko bogatstvo. Morao bi uzeti sobom teretnoga konja. Takva gomila blaga i sveca bi mogla dovesti u iskušenje. Novac ili zlato uvijek su kvarili ljude.

Polako je kimnuo.

— Jest — rekao je. — Učinio bih to. Kunem se da ću dati sve od sebe da bi sve prošlo kako valja. Jamčim vam svojim životom. Ako me uhvate, kao što su već uhvatili mnoge druge, nemojte mi predbacivati. Učinit ću sve što je u mojoj moći. Ako pak ne želite da idem, bit ću čak sretan zbog toga.

Time je sve rekao.

— Jamčim za Vancea — rekao je Shipooway Charly nakon nekog vremena. — Možete me objesiti ako vas bude prevario.

Svi su se složili. Ono što im je rekao doprlo je do njihove svijesti. Jedan čovjek, koji bi jahao sâm kao Indijanac, imao je većih izgleda nego skupina ljudi.

* * *

Tri noći poslije toga Vance Hacketter bio je na putu. Snijeg je bešumno padao i pokrivao njegove tragove. Vance je jahao na mrša-

voj mazgi, čiji je vlasnik tvrdio da je žilavija od svakoga konja. Vodio je sobom i jednoga crnog vranca, koji je nosio o sedlu dvije teške torbe zlata pokrivače, nešto pribora, hranu i šatorsko krilo.

Do Fort Bentona bilo je sto trideset i šest kilometara.

XII

Jahao je oko Last Chance Cityja, ali kad je napokon oko ponoći izlazio iz Gulcha, nije se pretjerano nadao. Bio je siguran da su banditi u međuvremenu znali sve o njemu i njegovu teretu.

Morao je proći kraj nekoliko koliba. U Gulchu je susreo i nekoliko jahača, koji su ga pretekli.

Svi su oni mogli vidjeti da je vodio teretnoga konja unatoč snježnoj mećavi. To im je već dovoljno govorilo.

Izbjegavao je kolni put i stalno se držao na stanovitoj udaljenosti, nadao se da će snijeg brže pokriti njegove tragove nego što bi pljačkaška potjera mogla naići na njih. Morao je računati i s tim da su ga već davno mogli preteći i čekati ga u zasjedi. U okolici koja ga je okruživala bilo je mnogo prilika za iznenadni doček.

Kolt je nosio u džepu kaputa. Drugi revolver imao je za pojasom hlača.

Bio je napet kao struna. U početku je dobro napredovao.

Nakon tridesetak kilometara morao je skrenuti na kolni put. Nije bilo drugog načina da prođe kroz klanac što se ispriječio pred njim. Bila je tamna noć, s nešto mjesečine. Naslućivao je obrise klanca kojim se kretao, kroz gusti snijeg koji je neprestano padao. Nije se začudio kad je vidio jahače

pred sobom. Zastao je. I oni su zastali.

— Bilo bi najbolje za tebe — rekao je jedan dubokim glasom — da nam jednostavno odmah predaš svog teretnog konja. Jaši kud želiš, ali bez njega. Da vidimo koliko si zapravo pametan?

Bio je to samosvjestan glas, koji nije trpio prigovore.

Hacketter se prignuo u sedlu i pogledao preko ušiju svoje mazge. Vidio je tri jahača. Stajali su na malom razmaku jedan od drugog i sasvim sigurno bili pripravnici na sve.

Pustio je uže teretnog konja i pri tom je teško uzdahnuo.

Znao je da se mora boriti, proliti krv, a vjerojatno i ubiti. Zakleo se kopačima da će dati sve od sebe da sačuva njihovo i Charleyjevo zlato. Teretni konj kojeg je vodio sobom bio je bivši kaubojski konj, naviknut na poslove s lasom.

Takvi konji se nisu micali s mjesta kad su uzde ležale na zemlji. To je bila prva lekcija koju su morali naučiti. Kauboj se morao osloniti na to da mu životinja s koje je sjahao neće pobjeći. Kaubojski konji bili su naviknuti i na pucnjavu. Hacketter je pojahao naprijed. Teretni konj je ostao iza njega.

Vance je izvadio kolt iz džepa i držao ga pripravnim.

Dvojica bandita između kojih je jahao drsko su se smijala.

— Sreća tvoja što si pametan — rekao je jedan od njih. — Inače...

Dalje nije stigao, jer je Hacketter pokazao svoju brzinu. Udarao je bjesomučno rukom lijevo i desno. Teški metal njegova kolta pogadao je glave i kosti. Srušio ih je obojicu. Urlali su padajući s konja. Treći jahač je pucao na Hackettera, ali ga je samo ranio. Vance je osjetio bol poput udarca

bića i uzvratio paljbom. Njegovo je tane izbacilo protivnika iz sedla. Hacketter je naglo okrenuo konja.

Prva dvojica su se valjala u snijegu. Pogodio ih je drškom revolvera posred lica. Bilo im je kao da ih je netko odalamio željeznom polugom preko noseva i čela.

Vratio se. Teretni konj je mirno stajao na svom mjestu. Hacketter je primio njegove uzde i poveo ga naprijed. Dok je prolazio između bandita, nije rekao ni riječi. Nakon nekoliko koraka izgubio se u tami i snijegu.

Osjetio je gorčinu. Bio je ponovo ranjen. Metak mu je prošao kroz desni rukav i ozlijedio ruku, pedalj ispod ramena. Rana je obilno krvavila, ali je ruku mogao pokretati.

Pustio je da krvari. Htio je da se pri tom sama rana očisti. Zastao je tek nakon dva kilometra, skinuo maramu s vrata, savio je i gurnuo je najprije kroz okovratnik kaputa, zatim košulje i njenog rukava, sve do rane, koga ga je neugodno pekla.

Tiho je psovao. Ipak je mogao biti zadovoljan. Mogao je proći i mnogo gore. Zabrinuo se da se rana ne upali.

Jahao je dalje, sve do jutra. Pahuljice su se malo prorijedile.

Na brežuljku ispod visokih borova zastao je da se odmori. Odavde je imao lijep pogled. Ogleđao se i bio je zadovoljan. Tragovi dviju životinja koje je vodio sa sobom bili su potpuno zameteni snijegom.

Zapalio je vatru, skuhaio kavu, ispekao slaninu i prelomio suhi kruh na nekoliko dijelova. Zatim je skinuo košulju i pogledao ranu. Metak je na njegovoj desnoj ruci urezao brazdu u koju je mogao staviti mali prst. Ovaj ožiljak će nositi cijelog života. Razmišljao je da li bi

ranu trebalo spaliti. Odustao je od toga, povezao je bolje maramom i zažalio što nije ponio bocu rakije. Natopio bi njome zavoj, držao ga vlažnim i tako možda spriječio upalu.

Nitko nije slijedio njegov trag. S ovog mjesta je mogao vidjeti kolni put. Upravo se njime prema Last Chance Gulchu kretala neka karavana. Zacijelo su dovozili robu s pristaništa u Fort Benton. Vance Hacketter je malo poslije jahao dalje, u suprotnom smjeru.

Kad je snijeg prestao padati i zasjalo sunce, nije znao da li da bude radostan ili tužan zbog toga.

Uskoro je u daljini ugledao prvu postaju na svom putu. Znao je da je prešao oko pedesetak kilometara. Tek sad se mogao nadati da je pobjegao lopovima iz Last Chance Gulcha i da više nije imao pred sobom nikoga tko bi mu postavio zasjedu.

Nije bio umoran, životinje su se još dobro držale, pa je nastavio put, držeći se zaklona koliko god je to bilo moguće. Služio se prirodnom zaštitom, brežuljcima, kamenjarima, svime što mu je pružala okolica kroz koju je prolazio. Pomagalo mu je nekadašnje iskustvo lovca na divlje konje, koji se borio protiv Komanča i Apaša u surivoj zemlji dolje na jugu.

Gubio je prilično vremena skretajući, krivudajući i zaobilazeći kolni put, koji uglavnom nije pružao dovoljnu zaštitu. Do podneva je napredovao dvadesetak kilometara. Nakon kratkog zastoja u svitanje zore odlučio se tek sad na prvi veći odmor. Najprije se pobrinuo za životinje.

Mazga je svojim dugim zubima nastojala uhvatiti rub njegova šešira.

— Ostavi to — rekao je. — Kad stignemo u Fort Benton, možeš ga cijelog požderati. dat ću ti ga. Sad mi je još malo potreban.

Čučao je pored vatre, pijuckao vruću kavu i jeo slaninu. Pomislio je da bi se možda mogao zamotati u pokrivače i odspavati sat-dva. Imao je dobar zaklon visokih borova i mogao je vidjeti svoj trag više od jednoga kilometra. Tada je osjetio nešto što ga je sve više zabrinjavalo. Rana ga je neugodno peckala. Nije trpio stalnu bol. S udarcima srca osjećao je lagano probadanje. Znao je što je to značilo. Rana će se upaliti. Ono što je osjećao bio je samo bojažljivi početak. Ovo lagano, ali uporno probadanje će se pojačati. Rana će se zagnojiti. Morao ju je spaliti.

Mogao je to još i sad. Razmišljao je o tome neko vrijeme. Bilo je dovoljno da skine košulju i užari nož u vatri. Ideja mu se nije svidjela. Istog trenutka došao je na drugu. Ugasio je vatru, pospremio svoje stvari i uskoro opet sjedio u sedlu. Teretnoga konja je vodio za sobom.

Znao je da ima još sedamnaest kilometara pred sobom. Druga poštanska stanica nakon Last Chance Cityja, koju je vodio Lewis Slaughter, bila je njegov cilj.

Kad su ono prvi put došli do te postaje, čuvar je upravo bio umro. Lewis Slaughter je bez oklijevanja odlučio sa sinovima ostati ondje i postati nasljednikom Franka O'Neila.

Vance Hacketter se sjetio da je od stanice u čistom i suhom zraku Montane mogao vidjeti daleko u Last Chance Gulch. Vidio je svjetla doline, iako je bila noć. Pitao se da li su Slaughterovi još tamo.

Razmišljao je, dakako, i o tome da li je pametno otići k njima s tolikim zlatom.

Brzo je odbacio crne sumnje. Ako su Slaughterovi i postali banditi, njega se neće usuditi napasti. U to je bio siguran. Previše su toga zajedno proživjeli. Osim toga, znali su i predobro što je sve svojim koltom bio u stanju učiniti.

Ne, zbog nekadašnjih zajedničkih dana pustit će ga da odjaše. Htio je samo jednu bocu rakije, da bi mogao navlažiti ranu pošto je očisti.

Bio je, dakle, na putu k Slaughterovima.

Imao je sa sobom dvanaest kilograma zlata koje je pripadalo osmorici susjeda i bilo mu povjereno da bi što prije i sigurnije došlo obiteljima vlasnika.

Brzo je pao sumrak. Ugledao je svjetlo na kolnom putu i jahao prema njemu. Za kratko vrijeme stajao je pred postajom. Na dvorištu je gorjela svjetiljka. Lewis Slaughter je došao iz kuće. Promatrali su se u slabom svjetlu.

— Hej, Lewis Slaughter — rekao je Hacketter — kako ste?

— Ah, Vance Hacketter — začuđio se Lewis Slaughter. — Kakvo iznenađenje! Jeste li se već zasitili zlatne zemlje? Vidim da vodite sa sobom teretnoga konja. Zar ste našli zlatnu žilu? Čuo sam da u Gulchu odbori Vigilante čiste i vješaju sve pred sobom. No, udite! Moji sinovi će se pobrinuti za vaše životinje. Ostat ćete preko noći, zar ne? Zalit ćemo malo i popričati o tome kako je Earnigirl odletjela u zrak i kako smo postali divna zajednica nakon toga. No, dodite, Vance! Hej, Jimmy! Harvey! Izlazite! Vance Hacketter nam je došao u posjet! Pobrinite se za životinje!

Vance Hacketter je oklijevao. Ipak je sjahao. Prije nego što je pošao za Slaughterom, skinuo je obje

torbe sa sedla teretnoga konja. Bile su to dvije velike i jake torbe od kože. Prebacio ih je preko ramena.

Lewis Slaughter ga je promatrao. Nije mu promaklo da je Hacketter štedio svoju desnu ruku, da su torbe bile prilično teške i da ono što je u njima sigurno nije bio pijesak.

Ipak nije ništa rekao. Ušli su. Amy O'Neil je došla iz kuhinje u sobu za goste. Slaughterovi sinovi ustali su od stola kad su vidjeli gosta. Hacketter je spustio obje teške torbe na klupu, skinuo šešir i stavio ga na njih.

Jimmyjeve i Harveyjeve oči su se suzile i nosnice zadrhtale kad su to vidjeli. Kao da su omirisali pečene.

— Pokrenite se, momci! Pobri-
nite se najprije za životinje — re-
kao je njihov otac. — Zar se ne ve-
selite što vidite svoga starog prija-
telja i suputnika?

— Osobito — rekao je Harvey i
snažno zakimao glavom.

— I te kako — potvrdio je i
Jimmy.

Prišli su Hacketteru i počeli mu
tresti ruke kao Indijanci, koji su
imali običaj dugo se rukovati. Za-
tim su izišli.

Lewis Slaughter je pokazao Hac-
ketterov rastrgani rukav natopljen
krvlju.

— Ozlijeđeni ste? — upitao je.

— Da, zato sam i došao ovamo
— odgovorio je Hacketter.

Amy O'Neil, koja je na trenutak
bila nestala u kuhinji, možda da
makne lonac s peći, ušla je ponovo
u sobu za goste.

— Pobrinut ću se za vaše rane,
gospodine — rekla je kad je čula
posljednje riječi razgovora. — Ski-
nite košulju.

Hacketter joj je kimnuo.

Pošto je očistila i oprala ranu,
Amy ju je na kraju premazala ne-
kom mašću, za koju je tvrdila da
će spriječiti upalu.

Lewis Slaughter je netremice
promatrao torbe na kojima je le-
žao šešir.

— Unutra je zlato, zar ne? — upi-
tao je.

Vance Hacketter je kimnuo.

— Već ste se putem pobili za to
zlato, ha? Koliko bandita je bilo,
Vance?

— Trojica — odgovorio je Hac-
ketter.

Lewis Slaughter je kimnuo kao
da si u mislima potvrđuje neko
mišljenje.

— Da, tko se upusti s vama, Hac-
ketter — mrmljao je — taj je sâm
kriv svojoj nesreći. Kladim se da te
tri budale nisu imale nikakve iz-
laze.

— U svakom slučaju, bili su bu-
dale — progundao je Hacketter.

Amy je bila gotova i povezala
mu ruku.

— Mnogo vam hvala, gospodo —
rekao je. — U Last Chance Cityju
bilo bi posla za vas. Liječnik i nje-
gova jedina pomoćnica imaju pre-
pune ruke posla. Nju, uostalom,
dobro poznajete. To je ona plavo-
kosa žena, koja je onda s nama...

Ispričao je Amy O'Neil što je
znao o Georgiji Brown.

— Nemojte nagovarati našu
Amy — tutnjao je ljutito Lewis
Slaughter. — Otići će inače od nas
da bi u Last Chance Cityju postala
drugi anđeo, kao ona plavuša sme-
đih očiju o kojoj pričate. Našu do-
bru Amy ne želimo izgubiti. Tre-
bamo je ovdje.

— Dobro, dobro — smirivao ga
je Hacketter i obukao se.

Amy O'Neil je nestala u kuhinji.
Lewis Slaughter je gledao svoje si-
nove, koji su došli izvana.

– Da potjeramo životinje u koral? – pitao je Harvey. – Ostaje li Hacketter ovdje ili jaše dalje? U torbama je zlato, zar ne?

– Tri budale su mu ga već htjele uzeti – rekao je Lewis Slaughter. – Zlato je, zar ne, Vance? – pitao je Hackettera gledajući ga. – Zar ste imali toliko sreće?

Gotovo pohlepno su čekali odgovor. Osjećao je to. Znao je da postoje dvije mogućnosti ako im kaže da je zlato njegovo. Misliti će da je naišao na zlatnu žilu ili će misliti da je lopov, koji bježi iz Last Chance Gulcha pred odborima pravde.

– Nosim ga samo za dobre prijatelje u Fort Benton – rekao je tada.

Amy O'Neil je donijela zdjelu iz kuhinje.

– Samo juha – rekla je. – Jelo će biti gotovo za desetak minuta.

Svi su se poslužili.

– Hvala, gospodo – rekao je Hacketter. – Sad bih još samo htio kupiti bocu jake rakije da mogu natopiti zavoj kad rana opet...

– Svakako – prekinula ga je i otišla u susjednu prostoriju, gdje se nalazilo malo skladište.

Stavio je novac na stol i prebacio teške torbe preko ramena. Tri Slaughtera su stajala u sobi i još ga pohlepno promatrala.

Amy O'Neil se vratila s bocom. Hacketter ju je strpao u desni džep kaputa. U lijevom je imao kolt. Izašao je. Slaughterovi su ga slijedili.

– Hvala za sve – rekao je Hacketter kad je sjeo u sedlo. – Bilo mi je drago što vas vidim.

Odjahao je u noć. Slaughterovi su nepomično stajali i zurili za njim. Lewis Slaughter je osjećao požudu svojih sinova. On je bio čovjek koji se nije zanosio ludim mislima.

– Prošli biste isto tako kao i dva glupa psa koja bi napala vuka – rekao je. – Protiv njega vas dvojica nemate izgleda. Pustite ga neka ode sa svojim zlatom. Previše je opasan.

Jimmy i Harvey su tvrdoglavo režali.

– Prokletstvo – rekao je Jimmy. – Već dugo nismo imali dobar ulov. Ima previše drugih pljačkaša koji krađu zlato što dolazi iz Last Chance Gulcha. Ti momci su bliže Gulchu nego mi. Uzmu sve prije nego što i stigne dovde. Hacketter je prošao. On je mastan zalogaj. Imao je više od deset kila zlata u torbama. Zar ovdje nismo u lovu na zlato? Zbog čega smo onda uopće ovdje?

Lewis Slaughter je odmahivao glavom.

– Ne slutim dobro – rekao je napokon. – Ostanite ovdje! Pustite ga da ode! On je vuk iz apaške pustinje. Borio se ne samo s Apašima nego i s Komančima. Pustite ga!

– Ne – odgovorio je Harvey. – Možda stariš, oče. Mi ovdje lovimo zlato. Ovako masnu lovinu ne možemo pustiti. Sredit ćemo ga iz zasjede, kao i mnoge druge prije njega. Neće nas ni vidjeti.

Pokrenuli su se. Lewis Slaughter nije rekao više ništa. Htio ih je zadržati nametnuti im svoju volju. Ali nije to učinio. I njega je uhvatila zlatna groznica.

Znao je da njegovi momci postavljaju dobre zasjede i znaju dobro baratati oružjem.

* * *

Vance Hacketter nije bio lud. Iako je noć bila prilično tamna, jer su crni oblaci prekrili nebo, on je sa svojim životinjama pružao vidljiv cilj na bijeloj podlozi.

Nije vjerovao Slaughterovima. Jasno je osjetio u sobi za goste da je nešto visilo u zraku, dah opasnosti ili pohlepe što je strujao. Slaughterovi su ga promatrali kao divlje zvijeri koje se spremaju na skok. I Amy O'Neil je djelovala zamišljeno i zabrinuto.

Sjetio se ondašnjih Slaughterovih riječi, kad su prvi put prenoćili u sjeniku. Ovdje je trebala postati zlatna stupica. Htjeli su krasti sve zlato koje je dolazilo iz nalazišta. Možda su već nekoliko puta i sretno uspjeli u tome.

Jahao je nekoliko kilometara. Tada je po siluetama bregova na nešto svjetlijem nebu vidio da se dolina sužavala. Morao bi opet skrenuti na kolnu cestu.

Zastao je, uskoro je našao prikladnu jelku i stresao snijeg s njenih grana. Odrezao ju je nožem i skinuo kaput. Izgubio je nešto vremena rađajući to.

Kad je nastavio put, koračao je među životinjama, koje su se sad kretale lijevo i desno od njega. Na njegovu mjestu u sedlu sjedio je kaput ispunjen jelkom i njihao se poput jahača. Tako se približavao suženju na cesti.

Sve se odvijalo vrlo brzo. Odjeknula su dva pucnja. Meci su probili lutku u sedlu. Vance Hacketter ju je strgao s konja i čekao. Kad je ugledao dvije ljudske prilike koje su mu se kroz snijeg približavale i čuo promukli glas koji je zadovoljno rekao: »Ovog smo lako sređili«, pucao je dok obje spodobe nisu pale i ništa se u snijegu više nije micalo.

* * *

Slab odjek pucnjeva u mirnoj noći čuli su i Lewis Slaughter i Amy O'Neil.

— Lewis, pusti me da odem — rekla je Amy tiho. — Ne želim više ostati kod vas. Htjela bih otići u Last Chance City. Molim te, pusti me da idem!

— Ne — odgovorio je. — Ti pripadaš nama. Bit ćeš još i sretna zbog toga. Odavde ćemo otići kao bogati ljudi. Ne smiješ gubiti živce, Amy. Uskoro ćeš živjeti kao prava dama.

Ušla je u kuću šuteći.

Lewis Slaughter je dugo stajao vani i čekao svoje sinove. Čekao ih je uzalud. Zatim je osedlao konja i pošao u potragu za njima. Kad je našao Jimmyja i Harveja, već je bila prošla ponoć. Ležali su ukočeni u snijegu.

Lewis Slaughter nije rekao ništa. Ne, nije ni opsovao.

XIII

Vance Hacketter je sretno stigao do Fort Bentona. Njegova se rana nije upalila. Mast kojom mu je ranu namazala Amy O'Neil, temeljito ju je dezinficirala.

Predao je zlato i dobio priznanicu u uredu poštanske i teretne službe.

— Imate sreću — rekao mu je službenik. — Za jedan sat polazi parobrod. Uzet će cijelu poštu i sav teret i bit će sigurno posljednji brod koji će poći rijekom prije kasnog proljeća. Ovo vaše ću još završiti.

Vance Hacketter bio je zadovoljan. Obitelji njegovih prijatelja će, znači, još ove zime dobiti željno očekivanu pomoć svojih očeva, sinova ili braće.

U poštanskoj stanici dobio je krevet i spavao cijelih šesnaest sati. Nakon toga se dobro najeo i pogledao životinje. Pozdravile su ga glasnim dahtanjem. Poštanski službe-

nik je došao u staju i promatrao neko vrijeme kako tamni, mršavi čovjek, koji se kretao poput Indijanca i govorio poput Teksašanina, timari životinje.

— Hacketter — rekao je — zlato koje ste donijeli nakon dugog vremena bilo je uspjeh protiv bandita. Trebalo bi da bude više ljudi kao što ste vi. Hoćete li na povratku uzeti novac? Deset tisuća dolara ponijeti do mojih drugova na drugom kraju naše linije, dakle u Last Chance Cityju? Možete li nam učiniti tu uslugu? Sve su poštanske kočije dosad bile opljačkane. Jedno ne razumijem: odredi Vigilante su objesili tucete lopova, ili onih koje su takvim držali. Sve to nije pomoglo. Još ima dovoljno lukavih dvo-nožnih vukova u lovu na zlato. Umnožavaju se brže nego što ih vješaju. Kako će sve to završiti?

— Stavljaju sve na jednu kartu — odgovorio je Hacketter — da bi se obogatili do proljeća. Svi su ovdje došli s istim ciljem: ostvariti svoju sreću. Znači, žele sve ili ništa. U proljeće će biti bolje. Tada je manja nevolja onih koji ne žele ni raditi, niti su uspjeli naći zlato. Mnogi bi se smrзли ili skapali od gladi kad ne bi uspjeli nešto uloviti. Nitko im ništa ne poklanja. Uzet ću novac sa sobom, gospodine. Koliko plaćate?

Službenik je zadovoljno kimnuo.

— Mogu vam platiti samo po kilometru — rekao je. — Tako mi je propisano, na žalost! Za svaki kilometar po dva dolara. Na to dolazi premija od pedeset dolara, dakle dvije stotine i pedeset dolara.

— To je odlično — smijao se Hacketter. — Dovoljno za jedan lijep kovčeg i sprovod s limenom glazbom. Uzet ću ipak novac sa sobom. Krenut ću čim padne mrak. Samo nas dvojica znamo da i ovaj put nešto nosim sa sobom.

* * *

Dvije noći nakon toga Vance Hacketter je zastao u noći na svojoj premorenoj mazgi. I teretnom konju kraj njega je napokon bio potreban odmor.

Hacketter je gledao preko prema postaji Slaughterovih. Svjetiljka pred kućom je gorjela i svjetlo je s osvijetljenih prozora padalo na snijeg.

Snijeg još nije bio predubok. Moglo se dobro jahati. Umjesto saonica, još su vozile poštanske kočije. Sve se već sutra moglo promijeniti.

Vance Hacketter je mislio na Lewisa Slaughtera i njegove sinove, koji su ga htjeli ubiti. Sad su sami bili mrtvi.

Samo trenutak je Hacketter razmišljao da li da ode preko i svrši sve što je imao s Lewisom Slaughterom. Znao je da će se njih dvojica kad-tad sresti. Brzo je odbacio ovu pomisao. Otac koji je izgubio dva loše odgojena sina, kojima je on sâm bio slab primjer za njihova života, sigurno nije bio uračunljiv. Čovjek mu je morao dopustiti mogućnost da sâm uvidi svoju vlastitu krivnju, mislio je Vance Hacketter.

Pomislivši to, jahao je dalje, podigao poslije nekoliko kilometara logor i odmorio se, zajedno s životinjama. Njegova se vatra nije mogla vidjeti u sjeni guste šume, u kojoj čak nije napadao snijet, jer su jele preko tog mjesta stvarale gusti krov.

Prije svanuća dana krenuo je dalje. U samo jutro snijeg je počeo žestoko padati. Vance je bio zadovoljan. Banditi vjerojatno neće vrebati na putu po ovako lošem vremenu.

* * *

Kad je stigao u Last Chance City i predao novac službeniku pošte,

već je bila pala noć. Svi su bili začuđeni i odmah ga pitali ne bi li opet krenuo na takav put.

Vance Hacketter je odmahnuo glavom. Zamolio je samo da obje iscrpljene životinje smjeste u staju i pobrinu se za njih, što su mu odmah obećali. Zatim je otišao i uskoro zakucao na vrata liječnikove kuće. Georgia mu je otvorila. Radno vrijeme je već davno bilo prošlo. Htjela je upravo otvoriti usta i pitati zar ne bi mogao čekati do sutra ako nije tako hitno, kad je prepoznala čovjeka u snježnoj mećavi.

— Vance — rekla je. — Uđi! U posljednje vrijeme sam neprestano mislila na tebe i željela da uskoro do... Poljubio ju je i time prekinuo svaku dalju riječ. Znao je da to i ona sad želi. Da, sad je bio sasvim siguran u to. Ljubili su se dugo, dok im gotovo nije ponestalo daha. Držali su se čvrsto kao da se više nikad ne žele rastaviti. Osjećao je da je Georgia napokon prešla preko svih strahota koje je doživjela. Bila je ponovo svjesna svoje vrijednosti, opet je bila ponosna žena, kakva je i prije bila. Njena životna snaga i priznanje koje je stekla svojim radom vratili su joj sve za što je vjerovala da je zauvijek izgubljeno.

U posljednje vrijeme sve je više čeznula za Vanceom Hacketterom, pošto je čula od kopača zlata da je bio na putu u Fort Benon, s nekoliko kilograma zlata.

Znala je dovoljno o prilikama u zemlji i strepila da ga ne uhvate banditi i vukovi u lovu na zlato. U ovom stanju straha i brige shvatila je da ga voli. Ova spoznaja je za nju bila čudo. Nikad dotad nije htjela vjerovati da će ikad više moći voljeti muškarca ili uopće imati bilo što s njima.

Sad nije samo puštala da je ljubi već je gladno uzvračala poljupcima, kao da ih se već predugo morala odricati.

— Jesi li nešto jeo? — upitala je kad su se razdvojili. — Ne? Skuhat ću nam nešto. Ni ja još nisam jela. Bilo je previše posla, nisam imala vremena ni misliti na glad. Liječnika su već u podne pozvali u rudnik Aurora. Srušio se potporanj i bilo je mnogo ranjenih. Ostat će sigurno još dva dana. Zamjenjujem ga najbolje što mogu.

Osjećao je ponos koji se nazirao iz njenih riječi.

Kimnuo je.

— Andele moj — rekao je tada — ne vjerujem da će nas netko smetati idućih nekoliko sati. Snijeg tako gusto pada da se nitko ne usuđuje izići iz kuće. Svi putovi će biti zameteni. Georgia, sretan sam što sam danas pokucao na vrata. Odjednom sam osjetio da to moram učiniti i da ne smijem proći.

* * *

Last Chance City, cijeli Last Chance Gulch i sva ostala nalazišta zlata u sjeveroistočnoj Montani gušili su se sljedećih dana i noći u snijegu. Gotovo svi putovi i staze bili su neprohodni. Liječnik nije došao kući.

Danju je Georgia imala malo pacijenata, kojima je morala promijeniti zavoje ili dezinficirati rane. Ostalo vrijeme su Georgia i Vance Hacketter bili sami.

Treće noći zapuhao je južni vjear. S juga je došla topla zračna struja, pod kojom se snijeg uskoro počeo otapati. Svuda je klizio, curilo i šuštalalo. Putovi su zbog toga još bili neprohodni.

Četvrte noći se vrijeme opet promijenilo. Sa sjevera je navalila hladnoća. Sve što je dosad bilo

mokro, grudasto i kašasto, poput guste močvare bez dna, smrзло se u roku od nekoliko sati, postalo tvrdo kao kamen i stvaralo čvrstu podlogu.

Probudio se dan i palo je nešto snijega. Ne mnogo, jedva jedan pedelj. Putovima i puteljcima sada se opet moglo prolaziti. Život u Gulchu je ponovo krenuo svojim tokom. Susjedi su se posjećivali, saonice i jahači su preplavili putove, pješaci su hodali stazama.

Vance Hacketter se oprostio od Georgije, koja više nije imala vremena za samoću udvoje. Čekao nica se punila i liječnik se uskoro morao vratiti iz rudnika.

Hacketter je otišao po svoje životinje u staju poštanske i teretne linije.

— Dakle, jeste li razmislili? — upitao ga je službenik. — Hoćete li odnijeti zlato u Fort Benton i vratiti se s novcem natrag?

Vance Hacketter je kimnuo. Htio je zaraditi novac. U rudniku se više nije moglo raditi. Ako je želio u proljeće kući u Teksas, morao je ovdje zaraditi što više novca. Njegov ranč za uzgoj konja bit će uto-liko veći i ljepši.

Zato je kimnuo.

— Doći ću sutra u noći — rekao je. — Na ovoj mazgi, ali bez teretnog konja. Najprije ću posjetiti krčme, da ljudi pomisle da sam se došao zabaviti. Pripremite konja s gotovim teretom. Uzet ću ga i nestati. Doći ću u staju oko ponoći.

Službenik je kimnuo.

— Samo nas dvojica ćemo znati za to — rekao je. — Imate li još kakvih želja, Hacketter?

Vance je oklijevao.

— Ako mi se nešto dogodi — promrmljao je — molio bih vas da to javite pomoćnici našeg liječnika Georgiji Brown.

— Vama se ništa neće dogoditi — rekao je službenik samouvjeren. — Ipak ću ispuniti vašu želju ako se dogodi nemoguće.

* * *

Kad je Vance Hacketter tog dana stigao u Charlyjevu kolibu, skupili su se svi susjedi i on im je predao poštanske priznanice. Ovi računi su im jamčili da će njihovo zlato po svim pravilima biti prevezeno državnim parobrodom 'Abraham Lincoln' iz Fort Bentona u Fort Buford. Fort Buford je značio već pola puta do Saint Louisa.

Slavili su Vancea Hackettera.

Predvečer istog dana krenuo je s mršavom mazgom u Last Chance City. Privezao je životinju pred jednom krčmom i nastojao da ga svi vide.

Svuda su ga zaustavljali kopači zlata. Svaki od njih mu je htio platiti piće. Svi su znali da je on čovjek koji se s hrpom zlata probio potpuno sâm do Fort Bentona. Nešto drugo im je značilo još mnogo više. Hacketter nije prevario svoje susjede i prijatelje. Ispunio je svoju riječ. Poslao je zlato njihovim obiteljima i vratio se s priznanicama. U ovom nepravednom svijetu to je značilo mnogo više.

Iskrenost i povjerljivost su u ovom Babilonu bregova bile svjetlo u crnoj noći. To je u mnogim ljudima budilo nadu da ovaj svijet i možda nije tako rdav.

Hacketter je ušao u Imperial Palace. Stella Mallone je upravo nastupala oduševljavajući četiri ili pet stotina kopača zlata koji su se gurali, zurili na pozornicu. Zadivljala ih je svojim dubokim glasom, pokretima, ljepotom. Nešto je zračilo iz nje.

Vance Hacketter je znao da je to sve samo bila maska. Dobro je glu-

mila. Sve ono što su gledaoci vjerovali da osjećaju, ona više nije posjedovala. Budila je u njima lažne osjećaje, iluzije, želje, nade. Hacketter ju je žalio zbog toga.

Uskoro je krenuo odavde, otišao po svoju mazgu, koju mu je vlasnik rado posudio, i nestao u jednoj ulici, na čijem je kraju bila javna kuća. Svatko tko ga je promatrao morao je zaključiti da Vance Hacketter traži tjelesno zadovoljstvo.

Projahao je pored kuće s crvenom svjetiljkom, skrenuo udesno i uskoro stigao do staje poštanske i teretne linije.

Službenik mu je predao uzde teretnoga konja.

— Imate točno dvadeset kilograma zlata — rekao je. — Ovdje je popis pošiljalaca s adresama pošiljaka. Ovaj popis mora biti potvrđen. Mnogo sreće.

I imao ju je. Do Fort Bentona je ovaj put sve išlo glatko. Ili je Vance Hacketter imao samo sreće ili dvo-nožni vukovi Gulcha nisu bili oprezni. Sad je bolje poznavao put kojim je jahao. Nije mu smetalo što je vidljivost bila prilično loša. Svaki put kad je prolazio pored Slaughterove postaje, bila je noć. Obilazio ju je u velikom luku. Pri tom se pitao zašto glavnom službeniku u Last Chance Cityju nije dosad otkrio Slaughterove namjere i potrudio se da Lewis Slaughter izgubi mjesto čuvara postaje.

I na povratku je mislio o tome dok je obilazio stanicu s dvadeset tisuća dolara u torbama na sedlu.

Ustrijelio je sinove Lewisa Slaughtera. Dakako morao je to učiniti ako je htio ostati živ i doći sa zlatom u Fort Benton, ali je osjećao žaljenje prema starom Slaughteru. Ili je to bio osjećaj krivnje? Nije bio siguran. Znao je samo da mora biti popustljiv. Nije mogao

drugačije. Morao je Lewisu Slaughteru dati priliku, jer Lewis Slaughter je izgubio sve.

Ako je nakon ove lekcije shvatio da je sâm bio odgovoran za smrt svojih sinova, tada... Da, što će biti tada?

Vance Hacketter to nije znao. Ipak je morao Slaughteru dati priliku.

Ponekad je mislio i na ženu koja je bila s njim, na Amy O'Neil, koja se tako dobro znala brinuti o ranama. Hoće li ona moći pomoći Lewisu Slaughteru?

Što ako je Slaughteru obuzela mržnja?

* * *

Život je u Gulchu i cijeloj zemlji tekao dalje. Banditi nisu prestajali pljačkati. Vukovi u lovu na zlato grabili su svoj plijen. Redale su se pljačke i mrtvaci, prolijevala se krv.

Odrede Vigilante je s vremenom bio loš glas da su pri linčevima štetili svoje vlastite interese. Govorilo se da su vješali i nedužne koji su im bili na putu. Sve se u Gulchu zapetljavalo iz dana u dan. Interesne skupine su bez milosti provodile svoje namjere.

Vance Hacketter je ovih tjedana išao svojim putom. Uvijek iznova je nestajao iz Gulcha. Služio se raznim trikovima. U međuvremenu je upoznao zemlju kao svoj džep. Igrao se mačke i miša s lopovima. Pri tom je on prije bio mačka nego miš.

Odnosio je zlato u Fort Benton i vraćao se s novcem u Gulch. Rudnicima su bile potrebne nadnice.

Osim Vancea Hackettera bila su još dvojica ili trojica ljudi njegova kova, koji su obavljali isti posao. Svi su se držali povučeno u javnosti, nestajali kad je to bilo po-

trebno, mijenjali svoj izgled, odjeću, čak i konje.

Povremeno je Vance Hacketter noću posjećivao Georgiju u njenoj sobi u potkrovlju liječnikove kuće.

Prolazili su tjedni. Za svako jahanje do Fort Bentona i natrag u Last Chance City, Vance Hacketter je dobio pet stotina dolara. Za to je stavljao svoj život na kocku.

Jednom mu je Georgia u zagrljaju rekla da ne bi trebao zaradivati novac na tako opasan i surov način, jer je ona bila bogata s dvadeset tisuća dolara koje je naslijedila.

— Tada moram još mnogo raditi da bih imao dvadeset tisuća dolara kad budemo odlazili u proljeće u Teksas — odgovorio je.

Ništa nije rekla na to. On je bio muškarac koji nikad ne bi uzeo novac od žene da bi prehranio i nju i sebe. Smatrao je da su muškarci morali zaradivati za oboje. Na tome se ništa nije moglo promijeniti.

Georgia se počela nestrpljivo veseliti proljeću.

Morat će, doduše, napustiti liječnika i svoj posao u Last Chance Cityju. U proljeće će doći novi lovci na sreću. Među njima će se sigurno naći i nova pomoć za liječnika Spadea.

* * *

Jednoga lijepog proljetnog dana našli su se na stanici poštanske kočije. Georgiju Brown i Vancea Hackettera pratilo je nekoliko prijatelja.

— Prvu bračnu noć već imate za sobom — rekao je netko u šali. — Hoćete li se u Fort Bentonu vjenčati?

— Kod vojnog svećenika — odgovorio je Vance Hacketter ozbiljno.

Svi su gledali prema Imperial Palaceu. Dolazila je Stella Mallone. Jesse Fargo, koji je stupio na mjesto Johna Fergusona, nosio je njezine kovčege. Ona je čvrsto stezala torbu u svojim rukama.

Zastala je pred Hacketterom i Georgijom Brown. Oči su joj se sjajile, smješkala se toplo i prijateljski, kao da je bila osobito sretna, i njezina se tvrda jezgra promijenila zbog toga.

— Kakva slučajnost — rekla je. — Zajedno smo došli ovamo i zajedno odlazimo.

— Ali neki nedostaju — mrmlijao je Vance Hacketter.

Žurno je kimnula.

— John Ferguson — rekla je. — Željela bih mu sretan odlazak nakon uspješnog boravka ovdje. Ali on je propao, premda je mogao mnogo postići. Ti nisi propao, Vance. Georgia, čestitam! Takvog momka kakav je on morala sam upoznati prije nego...

Njene riječi je prekinuo dolazak kočije.

Stella Mallone se prva popela u nju i pozdravila svog pratioca samo laganim kimanjem. I ostali putnici su zauzeli svoja mjesta. Krenuli su.

* * *

Kad su stigli do druge stanice, Vance Hacketter je ostao u kočiji i stisnuo se u kut. Sagnuo je glavu da ga ne prepoznaju. Svi ostali putnici su izašli napolje malo protresti noge i pojesti nešto. Georgia i Stella su ušle u sobu za goste. Vance Hacketter je to mogao vidjeti kroz otvorena vrata kočije. Unutra je gorjela svjetiljka.

Vidio je Amy O'Neil, koja je posluživala goste. Pred kočijom su mijenjali zapregu. Čuo je glas Lewisa Slaughtera. Još se dobro sje-

ćao toga ponešto otresitog glasa. Slaughter je imao pomoćnika, koji mu je nadomještao pomoć sinova.

Vance Hacketter je htio izaći i pozdraviti ga, ali je odlučio da to ipak ne učini. Pitao se da li je Slaughter već prepoznao Stellu i Georgiju Brown među putnicima. Vjerojatno nije. Slaughter i njegov pomoćnik su spremali novu zapregu od šest konja u koralu kad su putnici izašli. Sad su odvodili umorne konje.

Vance Hacketter je upravo pomislio da ima sreće što Lewisa Slaughtera neće uopće sresti. Teški koraci su se približavali kočiji i Slaughter je pogledao unutra.

— Hej, gospodine — rekao je — zar ne želite večerati? Moja žena dobro kuha. Sigurno niste glad...

Zastao je usred riječi. Prepoznao je Hackettera u polumraku kočije. Kao da ga i nije prepoznao očima već nagoni.

Hacketter je posegnuo za svojim koltom. Slaughterovo oružje je visilo za opasačem. Lewis Slaughter je stajao mirno. Bio je golem kao pustinjaški lav, ali nepokretan i ukočen. Teško je disao.

Vance Hacketter je osjećao što taj čovjek proživljava. Između njih je nešto strujalo, neki dah, kao da su si rekli mnogo riječi. Nisu govorili. Samo su osjećali što je trebalo reći. Lewis Slaughter je vrlo ostario. Svojim sinovima nije bio dobar otac. Uspio je od njih napraviti

bandite. Ovdje su postavili veliku zamku. Pokrali su mnogo zlata i ubili nedužne ljude. Sad su i sami bili mrtvi.

On je ostao živ. Vjerojatno bi više volio biti mrtav kad bi to moglo oprati sva zla djela i oživjeti njegove momke. No, bilo je prekasno.

Stajao je i nije znao što da radi.

Vance Hacketter je umorno odmahnuo rukom.

Kočijaš i njegov pratilac popeli su se na svoja mjesta.

— Dame i gospodo, krećemo! — povikao je prema kući.

Putnici su izlazili. Lewis Slaughter se odmaknuo u stranu. Zurio je u kočiju ne obraćajući pažnju na Stellu Mallone i Georgiju Brown.

Iz kuće je izašla Amy O'Neil. Vance Hacketter se okrenuo na sjedalu i gledao kroz prozor.

Slaughter nije potegao revolver da bi pucao kroz tanki zid kočije. Mogao je to učiniti i pogoditi Hackettera. Ali nije. Umjesto toga je zagrlio Amy O'Neil. Stajali su zajedno i kočiju pratili pogledom. Vance Hacketter se okrenuo naprijed. Želio je Slaughteru spokojstvo i zaborav. Želio je Amy da joj Slaughter bude dobar muž.

Pored Hackettera je sjedila Georgia. Osjećao je njeno vitko tijelo. Veselio se konjima, ranču u Teksasu i svom novom životu s Georgijom, kojem su išli u susret.

U PRIPREMI:

**G.D. Shirreffs:
IZA REŠETAKA**

